

అమృతము

309344 వ త్రి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జెన్మ వట్టణము 1918 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 10 వ తేది బుధవారము

నెం. 9

సంపుటము ౫

శిం గ శ నా మ స ం వ త్స ర పా ల్ప న మా ప బ హు శ చ తు ర్థ శి రం.

సంవిక ౯

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును
బాధ్యపు నొప్పిల తొల
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.

మహావీర్యవర్ధి యుండును.
ప్రతియుంట నుండవలసివది.

ప్రసూతికలకే హింజూ దేశముందు

తయారుచేయుటను నుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. 109, క్రోస్ బాడ్, బాంబే.
కె. జి. జోషి & కో. లిమిటెడ్, బాంబే.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

మెన్మ పురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్
హోటలు వదియే. నెం. 121 ఆర్ మినియోక్ వీధి, మద్రాసు.
(హైకోర్టు ఎదురుగా) (1102)

ప్రాంతలను అతిసౌధానము గానను పట్టణమధ్యమందున్నది.
ప్రయాణికులకున్న విద్యాధులకున్న విడిసియుంటు
బస్సు భోజనోపాయములకున్న స్వచ్ఛమైన సౌఖ్యములకున్న
తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్వేల్ గమలు ఎల్లక్లిక్ డిపాజియ
ములు అసాదీనాకర్షణములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును.
కాకాభోజనము పూట 1-కి రూప 0-4-0

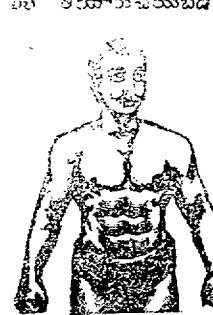
ప్రత్యక్షమయిన కాకాభోజనము, లేక మాంసాభోజ
నము, ఫలహారములు, అనుభవముల హిందువులవలన తయారు
చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనువద్దతిప్రకారం వడ్డించ
బడును. విద్యాధులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటలు బర్మా, సిలీను, యూరోపు, ఇండియా,
వన్మ రాజేశములం దంశిలను సంచారముచేసి వచ్చియుండు
ఒక అనుభవము గల వాయుడుగారి మ్యూజిజిమెంటులో
యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అనుకూలత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మృత్యును అనభవములకే శుద్ధ వసమాలిక
లలో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మృత్యుములకే సర్వ

విధములగు వేదానందంధ్రాన వ్యా
ధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున
నుఖసంబంధమైన సెగి రోగములకే
యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు.
అట్టివారి కిది శేవతామర ప్రసాదము.
దీనిని సేవించిన రక్తముశుభ్రమై, పుష్టి
నిచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ
జేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (536)
38 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల నెట్టు 2-కి 3-8-0
24 దినములు సేవించున నెట్టు 1-కి 1-12-0
1 నెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 నెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి
ఇవారు. చిరువాడు:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. కేంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సామలకాడపేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును
“ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సమయైన కాలములో తమ సుకేతికస్థలములకు పోగలరు.

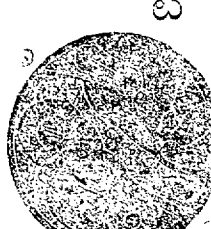
“ఎలెక్ట్రా” (1049)

ఎలెక్ట్రా తమ నడక

చాల దిక్కుముగనుండును.

గడియారములయు శ్రేష్ఠమైన

పరికరములలో చేయబడినది.

జెన్మ లో 1914 సం॥న జరిగిన
జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్రాల్టెటు
స్వీసు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి
(గ్రాండు ప్రిక్స్) ఒకంగబడినది.
గొప్ప బహుమానము.

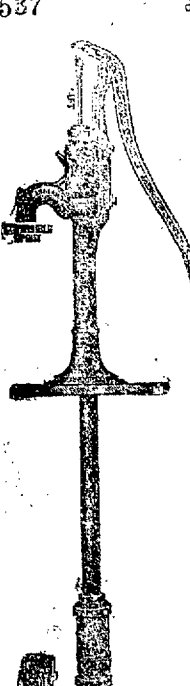
గ్వాల్టెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

సమస్త ప్రాంతగడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతివోలను దొరకును.

ఏజెంట్లు: జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండుకో, ఎస్. ప్లెనెడు, దరాసు.

Mayer's Hand Pump

మయర్స్ హాండు పంపు

గంజామజిల్లా మెగ్గడా సంస్థానపు
ఇంజనీరు జె. బర్క్లెయ్ గారు ఇట్లు వ్రా
యుచున్నారు. “మయర్స్ హాండు పంపు
సంపు(50 అడుగులలోపు) కడు సంతృ
ప్తికరముగ నున్నది.”

ఇంటియందును, తోటయందును, నీటి
ప్రక్షయలను బావుకొనుటకు
మయర్స్ హాండు పంపు
ను వాడుకొనుడు.

దీని సతి సులభముగ అయర్చులెను.
ప్రయాసము లేక పనిచేయవచ్చును.
150 అడుగుల లానువలకు ఎంత లో
తునకైనను ఉపయోగింపవచ్చును.

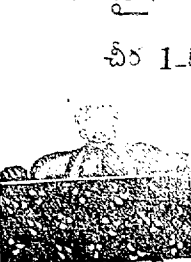
వివరములకొరకు నేడే ఈ క్రింది
చిరునామాకు వ్రాయుడు.

K. B. JOSHI & Co,
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

ఇనాము! ఇనాము!!

అందమైన మధుర బుట్టలచీరలు

చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మార్లు నిడివి. 2 1/2 మార
వెడల్పు కలవి రంగుకు ఉత్తరవాద
ము. అంగులో అనేకవిధరంగులు గల
బుట్టలు నేయింపబడినవి పలురకములు
కలవు. ఇక్కల నాగరికమునకు తగు
నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-కి కొనువారలకు ఎల్కట్రిక్
బంగారు ఉంగరము 1-కి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగవీర 1-కి 16 X 2 1/2	రు 4.8 0
బందరు దినకొడిచీర 1 కి	రు 3.0 0
చోలామణి మామిడిచీర 1-కి	రు 2.8 0
కాంచీపురము అరవచీర 1-కి	రు 5.0 0
శకుంతలచీర 1-కి	రు 5.8 0

1142 సి. సి. లింగం అండుకో,
2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకాడుపేట పోస్టు, మద్రాసు

జీవితములు, నవలలు

1 గోపాలకృష్ణగోళలే 0-8-0	1 మంజులతి -12-0
2 మహాదేవగోవిందరాణదేవి 0-10-0	2 జగన్మోహిని 0-10-0
3 రామత్రిప్పామిఎం.ఏ.0-8-0	3 ఇందిరామంధరము 0-10-0
4 నిజేంద్రాసోదరి 0-8-0	4 రంగరాజు 0-14-0
5 బదనబార్తి చక్రవర్తి 0-8-0	5 అమృతవల్లి 1-4-0
6 హరింజి ప్రభువు 0-8-0	6 కళావతి 0-12-0

వై 2 గ్రంథముల నొకపర్యాయము కొనువారికి
తలాలాభము మేమే భరించెదము. (932-409)
సెం ఆర్. కృష్ణారావు అండుకో, నల్లూరు.

సావరన్ అండుకంపెనీ

(1189) కచ్చాలేశ్వరి ఆగ్రహారం, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును పెచ్చిం
చి బలమును కలిగించి యుష్కవనము చేసి చేతి కాల్చి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదులు, తలనొప్పి,
కొమ్మునొప్పి మొదలగు వానిన తప్పక నివారించును.
319 అర్ధపాను డబ్బి 1-కి రూ 2-0-0.

వైద్యులొత్త్రీ మునిశ్రీశంకర్ నోవీండ్రి.
ఆకంకినిగ్రహా డి.ప.భాల.బం, 187, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్స్ డిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు ప్రథమ అన్నియు వ్యాపారమైన
మొదలగునవి. కాబట్టి అనుచుండి.
డాక్టరు. ఆనంద-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946-387) మేనేజరు.

నర్ చంద్రమాధవభూషణు

స్వార్థచిహ్నసభ

బాబు మోతీలాల్ న్యాయవాది ఉపన్యాసము.

ప్రతి వర్షమున గాఢకే నందము లర్పించు తీర్థానము నామోదించు మోతీలాల్ న్యాయవాది మాట్లాడిరి:—

శ్రీ గవర్నరుగారి నేటికథా కార్య నిర్వహణమున ప్రధాన స్థాన మాక్రమించినందున నాకు సుర కెంతయు నందనీయులు. కీర్తికేళులకు 50 చంద్ర మాధవభూషణుగారు ప్రముఖులు. వారిని గాంచిన మాకెంతయు గర్వముగ నుండెడిది. ఈ స్మరణచిహ్న సమావేశమున గవర్నరు గారధ్యక్షత వహించుట మిగుల సమంజసముగ నున్నది. ఇట్టి సాంఘికవిషయముల యందు వారు సామాన్యముగ మాటో కలసి మెలసి యుండునెడల మేము నిరేకపాలనముక్రింద నున్నా మనమును క్రమక్రమముగ ముఖ్య నందగలముగ్రీవారు మనజాతీయాచారములయెడల నింతసానుభూతిని వ్యక్తపరచి, మనయెడల వారికి గల ప్రేమను వెల్లడించుటకై వానినవలంబించు నివి యెవ్వరు తలంచిన? ఈ చుండు వేసంగియందు భోవతిని భరించు విషయమై యోచించితిమి. శ్రీహను భోవతిభరించునెడల వారికి సౌఖ్యముగ నుండుట మాత్రమే గాక, మా జాతీయాభిప్రాయములగుడ తృప్తి పరుపగలుగుదురు. ఇదివరకు మన గవర్నరుగనుండిన కార్మికేలు ప్రభువుగారికి నే నీవిషయమై తెలిపియుంటిని. ఏప్రిలు నెల లో నొకదినమున ప్రభుత్వమువారి భవనమున కార్మికేలు ప్రభువుగారు చెట్టుటలో బాధపడుచుండుట గాంచితిని. నేను భోవతి, మర్త్యభరించి యుంటిని. “మీరు మాభోవతి నేల భరింపరాదని” కార్మికేలు ప్రభువును ప్రశ్నించితిని. “మేము బుద్ధిహీనులముగాన” అని వారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. “అది లేదు. మీరు మీ జాతీయదుస్తులను దమితగొనవలయుండుటచే, సౌకర్యవిహీనమైనను వానినే భరింపనిచ్చుండుదురు. కాని మాజేత ప్రముఖులలో కొందరిచర్య వింతగనున్నది. భారతీయులై పుట్టినను, తమ జీవితదుస్తుల విడనాడి, విదేశీయుల దుస్తుల భరించి, తమకు లేనిపోని కట్టెముల దెచ్చి పెట్టుకొనుచున్నారు. ఈ వేసవి కాలమున మాకికనొక సౌఖ్యముగలదు. అది అండ్ల నులకు నుల్లభము. మేము మానెతో నిలుకొందుము. అట్లగుటకు సౌఖ్యముగలది తీరవలయు నే గాని వర్షంబవలెను. కావున మీరు మాతో కలసి మొలసియున్న యెడల, మా సాంఘికజీవనవిధానసౌఖ్యము ననుభవించుటయు తన్మూలమున ప్రజల ప్రేమగౌరవముల సాధించుటయు కూడ సంభవములు కాగలవు” అని నేను బదులిడితిని. నేటికధ్యక్షత వహించిన మీక నేవందనము లర్పించుచున్నాను. మీపాలనము ప్రజాసౌఖ్యమును సంస్థిప్తిని గలిగించు గాక యని కోరుచున్నాను.

సత్యాగ్రహవ్రతము

ఉద్వేగవ్యాధి.

కడయూ, ఏప్రిలు 4:—సత్యాగ్రహవ్రతవలంబనము నకు వాదన మొసంగి, సంతకములు చేయు వైకులసంఖ్య మొచ్చుచున్నది. ఇప్పటి వరకు 1815 నుండి రైతులు సంతకముల చేసిరి. పటేలు, బాంకరుగార్లు ఆనంద తాలూకాలోని ఓరు ఆరుపల్లెకు నిర్బజీవమున బోయి యొక గొప్పసభ గా ఏర్పడిరి. 50 నుండి ఎక్కువకు సంతకములు చేసిరి.

మొరరాజు కాంధారు, లక్ష్మీరాజు సూరిరాజు చౌలూరు, ఓమ్మీరాజు, మున్నగు వారేమలు ఆనంద తాలూకాలోని వాసులు అను నెవ్వరైనను 1 తేదీని బోయి కాంధారు, మోరరాజేమీరాజుగార్లు రైతుల కుపస్థాపించిరి. పరిమంది రైతులు సత్యాగ్రహవ్రతమును వ్రేలొసరి.

ఇట్టి సమావేశమున మాత్రమే, టోన్నా, వాడ్లూ, వాన్లొలి, అడ్లాదా, చమాడా మున్నగు స్థలములలో కూడ జరిగెను.

వాడ్లూలో ఆరుగురు రైతుల పశువులను, సామానము జప్తు చేయబడెను ఇక నేనులకు నోటీసు లొసంగబడెను. న్యాయాధిపతులకు విచారణ లేకయే పశువులు ఏలమువేయబడినవి.

ఉత్తరసంధ్యాదగ్గ 200 బీగాల భూమిగల యొకరైతు తనభూమివంతన గోల్పోయెను. ఈతడు సత్యాగ్రహవ్రతము ను వ్రేలొనెను. ఇట్టి వైషమ్యంతో రైతులు వర్తించుచున్నారు.

గాంధీగారు, ఆనందబాయి, పటేలు, రాజేంద్రప్రసాదు, దేశాయి, శివాజీ జేమీ గార్లతో కూడ కరమ్యుడనకు నేటికడయను విచ్చేసి యొక మహాసభ గావించిరి. సభకు రెండు వేలమంది రైతులు వచ్చిరి. వీరి ఉపన్యాసము లేపు నెలువనను.— బొంబాయి క్రానికలు.

ఆయుర్వేద, యునానీ విధానములు

నర్ శంకరకా నాయక్ గారి ఉపన్యాసము.

డిల్లీనగరమున నున్న ఆయుర్వేద, యునానీ టిబ్బికళా కాలేజీనకు సందర్శనమున మార్చి 28 తేదీన శంకరకా నాయకు గారధ్యక్షత వహించి బహుశతుల బంచివెట్టిరి. ఆసభయమున వారోవిధముగ నుపన్యాసించిరి:—

నాకు వైద్యవిషయములగుర్చి ముట్టాడుటకు తగిన సాంశిత్వములేదు. కాని రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహణకర్తగ సభ్యుడనుగ నుండుటచేతను, పౌరజాతీయకళా నాయధీనమున నుండుట వలనను, ప్రస్తుతము హిందూదేశమున కత్యవసరము గు గోగనివారణ సమస్యపరిష్కారమునకై చేయబడు ప్రయత్నములు సభలీకృతములు గావింపవలెనని అభిప్రాయము న స్పీకరునుముగ ముట్టాడ ప్రోత్సహింపవలెననియున్నది.

ఆయుర్వేద యునానీ టిబ్బికళాకాల ప్రతిష్ఠాపకుడు భారతదేశమున కీ బౌద్ధవిధానములు బహుశంపనలయు నెడల నీవైద్యకాస్త్రములు వృద్ధిగాంచవలెననెడి యుద్దేశ్యముతో వర్తించియున్నాడు. ఇరువదివత్సరములకు బూర్వముయొక విధానము మిగుల హిందూత్వమునందెను. ఈనాటికిని తొలగిండుటకై కీర్తికేళులకు మాత్రములుగ డిల్లీలో టిబ్బికళా మద్రాసు స్థాపించి, యీవైద్యవిధానముల ప్రాచీనగౌరవమును పునరుద్ధరింపవలెనను.

శరీరకాస్త్రము, ఆరోగ్యకాస్త్రము, మాతృభాగ పరిరక్షణ కాస్త్రము మున్నగువాని మీరు బోధించుట జూడ నెంతయు సంతృప్తికరముగ నున్నది. ఇట్టి విజ్ఞాన కాస్త్రములు వైద్య విధానమున కత్యవసరము. ఇందు మూలమున మీరు కేవలము పూర్వపు పద్ధతులనే ఆచరించి తృప్తిపెందక, ఆధునిక విధానమును గణముగ వర్తించెదరని తోచుచున్నది. మనము పూర్వవారమునకు గౌరవమును జూపవలయును కాని యిందు మూలమున సత్యగ్రహణమును నిరసింపరాదు. ఈ విధముగ వర్తించిన గాని వైద్యకాస్త్ర మభివృద్ధి గాంచుట దుర్లభము. మీ బౌద్ధ విధానములకై ప్రాచీనులు వ్రాసిన సుప్రసిద్ధ గ్రంథములను చదివి, వాని సహాయమున వైద్యమును జేయు నుపకరములనుటవలన లాభము లేదు. ఆ నేక కళాజ్ఞములకు బూర్వము కాలానుగుణముగ వైద్యకాస్త్రమును వెంపొందించిన మీ పూర్వులవలె మీరు కూడ కృషిసలిపి ఆ కాస్త్రమును ఆధునిక పద్ధతుల కనుకూలించుటలు గావింపవలయును.

ఈ వైద్యమున ప్రత్యేక “విధానములు”గ విభజించుట యందలి అర్థము మాకు గోచరింపవచ్చును. విజ్ఞాన మొక మానవుని యొక్కగాని, యొక దేశము యొక్కగాని, యొక కాలము యొక్కగాని సాత్తని చెప్ప వీలులేదు. ఎల్లరకును దానియందు సమానముగ వాడుకగలదు. విజ్ఞాన కాస్త్రజ్ఞులు నిరంతర పరిశ్రమ వలన శతృత్వహస్తముల గ్రహించి మానవ ప్రపంచమున కమితోపకారము గావించుచున్నారు. తత్ఫలితము లెల్లడలను, అంగు మాఖ్యముగ వైద్య విషయమునను, వ్యక్తముగ నున్నది. మన మిదివరకు వైద్యశేమి చెప్పిన దానినే నేదవాక్యములుగ పరిగణించుచుంటిమి. కాని యొక ముఖ్య దీర్ఘకృత్యము తొలగినోగలవు.

ఇకమించు వచ్చు వైద్యము రోగచికిత్సకంటె రోగ నివారణమునకే ప్రయత్నించుచుండును. మీరు ఆరోగ్యకాస్త్రము గల గలపుచుండుట నాకు మిగుల సంతోష దాతుకయుగ నున్నది. ఇందుమూలమున నిచ్చుటి విద్యార్థులకు రోగనివారణ పద్ధతుల బోధించి, ఆయుర్వేదముల తొలగించిన భారతదేశమునకు చాల లాభకరముగనుండును. ఈ కళాకాల కాలక్రమమున జీవోపయోగము వర్తించు గాక!

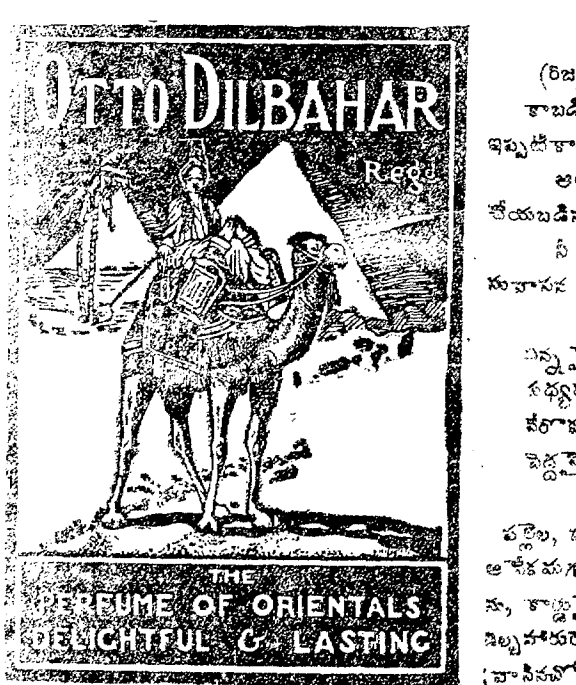
సమకాలికాభిప్రాయము.

సీమరాయబారములు

హోంయూర్లకు బుద్ధిజెష్ఠుడు బ్రాహ్మణేశ్వరులు మాత్రము సీమకు రాయబారిలం బంపవచ్చునాయని కొందఱు బుద్ధిమంతులు ప్రశ్నించుచున్నారు. హోంయూర్లకు సీమకు బోటున్న, బ్రాహ్మణేశ్వరులు తనప్రతినిధులను సీమకుబంప మానుకొందురని, అట్టి బుద్ధిమంతులకు బ్రత్యుత్తర మొసంగుచున్నాము. హోంయూర్లకు సీమకుబోయి, హిందువులందఱు “తక్షణస్వరాజ్యము” నపేక్షించి యున్నారని కల్పలాడక మానదు; “తక్షణస్వరాజ్యము” మనదేశమున కనుగొనింపబడినచో బాలనము బ్రాహ్మణులచేత బడకమానదు; పడినతరువాత బ్రాహ్మణేశ్వరుల గతి నుతీత దయనీయును కాక మానదు; ఈ కారణముచే “తక్షణస్వరాజ్య స్వాతంత్ర్య”ప్రధానము”న బ్రాహ్మణేశ్వరులు ప్రతిఘటింపక తప్పదు. హోంయూర్లకు ఎక్కడనుబోయి, యీ యాంధోళన మొనరించినను, అక్కడను బ్రాహ్మణేశ్వరులు కూడనుబోయి, నిజ మెఱిగింపక తప్పదు. కాబట్టి యీవిషయము బ్రాహ్మణేశ్వరుల లబ్ధిమాత్రము విందాపాత్రులుకాకాలరని ధాగాభిప్రాయ జెప్పవచ్చును. ఒక వేళ దొరతనమువారు హోంయూర్లకు, కాంగ్రెసువారినిమాత్రము సీమకుబోవచ్చి, బ్రాహ్మణేశ్వరుల ప్రతినిధుల నాపివేయునెడల, దేశమందు గావలసినంత కలనము పుట్టగలదే మొదలు భయమొందుచున్నారము. మంచియొక్క చెడ్డయో, రూలందఱు కొక్కటియయి యుండవలయును. ఒకరి కట్టు, ఒకరికి ముక్క, యనినగల్గోలను పుట్టకమానదు. X|| జ|| గారు వాదము, తిలకు గారికి బాలసాయము చేయుచున్నారు; ఈమానిపు సాయమైనను, వారు బ్రాహ్మణేశ్వరులకుం జేయక బాలనము సమృద్ధిముగ లేదు. కాలగతి మాతీసది. చీవచిటుకు మనిన, దొరతనమువారు రహమానించుచున్నవారు; ఈ సమయమున మేలుకోరువారెవరో, కీడుకోరువారెవరో, వారు తెలిసి కొనకబాలనన్నారని చెప్పట కనుగుచున్నాము. దొరతనమువారి దృష్టిసమరములకు లీనమయి యున్నమాట నిక్కము; దానందేనీ ఈ సమయమున, ఎక్కడ కొంచె మల్లరి పుట్టినను ప్రమాదము వచ్చునని భావించుచున్నారు; అట్లు భావించుట మనుష్య ప్రకృతికి విరుద్ధముకాదు. వారి దృష్టి సమరాయత్తము యున్నసమయమున, వారిని బెడరించి, స్వాతంత్ర్యములం బొందబూనుట నీచమని మాయభిప్రాయము. యుద్ధము ముగిసినతరువాత, వారు మనకు న్యాయముగ ఆనుగ్రహింపవలసిన, స్వాతంత్ర్యముల ననుగ్రహింపని యెడల, ఇక్కడను, సీమలోనుకూడ సుక్రమాంధోళన చిత్రమునచ్చినంత నేయుటభోవ్యము. (ఆంధ్రప్రకాశిక.)

కావలెనా?

(1) ఎట్లి మట్ డబుల్ క్రాక పెషిక్ క్రొత్తది; చక్కగ పనిచేయుచుండును. (2) అవము, తెలుగు, ఇంగ్లీషు మొదలగు అక్షరములు పోయు యంత్రము, దీని సామానులు (Type Casting Machine with Apparatus) అనుభవజ్ఞులకు వీటి ప్రాప్త్యము, లాభము తెలియగలదు. విశేషాంశముల నెఱుంగోరువారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలయును. స్వయముగ వచ్చి యంత్రములను చూచుకొనవచ్చును. ముద్రణయంత్రము, C/o ఆంధ్రప్రకాశికా కార్యాలయము, మదరాసు.

నాలురొకండు : అంగ్లొయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నీటి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంట్లు:— మెనాతా పురుషోత్తమాచార్య, వై నాబజాయర్, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగ నునాపన 126

(రిజిస్టరు కాయదీని.) **అటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు కాయదీని.)

ఇప్పటికాలపు దుడిక కనుగునని, సాటిలేని మనోహరముగ నునాపనగలది. అల్పాహారగాని, మారాయముగాని, చేష్టబడకలేని సిగ్గును చేయబడిన కేవల పుష్కలసారము.

నీ రుచిబుడై కొన్ని దిండువులు చిలుకరించినచో, నుగోగ్యుడగు నునాపన ని స్ఫులభమగును.

ఈ క్రింద పరిమాణములు సీమలో నుండును.

చిన్న పైజా (అర (దాం)	సీమా 1-2 రు	0-2-0
కద్దరకము పైజా 1-దాం	"	0-2-0
కేరొకపైజా	"	1-4-0
నెడ్డపైజా	4 " లేక 1/2 బొంబు	2-0-0

వి. వి. ఖర్చులు రు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

పట్టెలు, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిష్ఠాపుణ్యము గౌరవము. దీనికే అత్యవసరము నకలుపెట్టు కలవు. కావున, రాము శాసనపును సీమాదీని ను, కాట్టపైజాను అటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ అటో దిల్ బహార్ యొక్క సుఖములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దీనిగునానికి వ్రాసినచో అలాగేమట్టుగల నునాపన కార్తా శాశితముగ పంపుదు.

నాలురొకండు : అంగ్లొయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నీటి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంట్లు:— మెనాతా పురుషోత్తమాచార్య, వై నాబజాయర్, మదరాసు.

-(o).

ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితులును, మనసంగ్రాహకతయ
మును, మనలను స్వాధీనపరచివైబుధితో వర్తింపజేసినయా,
అన్ని జాతుల ప్రతినిధులు గాకపోయినను ఆదేశనాయకుల

ప్రభుత్వమువారి పవ్వక యాత్రను ప్రతికూలముగ గావింపబడిన ప్రజాసభ నా ఫలితముగ చెప్పి పురి శాసనసభ ఉదకమండలమున బయ్యదని "హిందూ" పత్రిక సంకలించుచున్నది. ఈమార్పులన కలుగు లాభమును మేము గ్రహింపజాలకున్నాము. ప్రభుత్వమువారి పవ్వకయాత్రను ప్రతికూలముగ గావింపబడిన ఆంగ్లోనా స్వభావమును గ్రహించి, దానియెడల మానాడుభూతిని వ్యక్తీకరింపకలము. ఈ ఆంగ్లోనము నూతనమైనది కాదు. ఇదివరకు సముచితమైన సభలలో నీవిషయమై భారతీయులును, అంగ్లికార బ్రాహ్మీయులును యేకాభిప్రాయములై యుండిరి. ఉదకమండలమున కాసనసభ సమావేశము కారాదనుటచే, ప్రభుత్వమువారి పవ్వకయాత్ర ఆగిపోవునని తలచి యుంటిమి. కాని జూలై, ఆగష్టు నెలలలో ఉదకమండలమునకు బయలుపడరాకునంటే కాసనసభ కూడినయెడల, ఫలవ్యయమెట్లు తగ్గినో మేము హింపజాలకున్నారము. అంగ్లికారసభ్యులు ఉదకమండలమునకుబోయి తిరిగనచ్చుటకు బయలుగవర్చుదుగాని, నా ఉద్యోగులును మదరాసునకుబచ్చి తిరిగిపోవుట కలసివచ్చును. మరియు, ఆ ఉద్యోగిద్యోగుల ప్రయాణపు ఖర్చును చాలా హెచ్చుగ సంతుటచే ప్రజాద్రవ్యవ్యయము తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చునని తోపకమానదు. అంగ్లికారసభ్యులు సుదీర్ఘమండలమునకు బోవుట అసాకార్యమనియు, కొందరికా శీతోష్ణస్థితి సరిపడదనియు యొకనాడయు బయలు వెనగినది. కొంతమంది విషయమున నిద్రపశ్యమే కావచ్చును. కాని అంగ్లికారసభ్యులలో ననేకులు వేసంగికాలమున కాసనసభయున్నను, లేవన్నను తమ స్వంతభాగ్యమై ఉదకమండలమునకు బోవుముందుట మనకు తెలిసినవిషయమే! ఉదకమండల శీతోష్ణస్థితి వారికి సరిపడనివో వాళ్ళ మైందులకు వర్తింతున?

(1148) కలాకాలాంగ్లో సాధ్యాయమును, విజయనగరము.

ఆ యు ర్వేదాశ్రమం, గౌ, ఆచారప్రవీధి, జి.టి, మదరాసు

ఆంధ్ర విద్యా నిధి

సంవత్సరాది భిక్షులు

గ్రంథాలయనిర్వాహకులకు, స్త్రీ సమాజ నిర్వాహిణులకు, ఇతర సమాజనిర్వాహకులకు

విన్నవము

సంవత్సరాది సమీపించినది. ఆంధ్రవిద్యా నిధికి చందాలను భిక్షులను సమూహము చేయుటకు మీ గ్రామములం దేర్పాట్లు చేయఁడు.

మాతృపూజకు తోడ్పడుఁడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 10-వ తేది

బుధవారము.

హైందవ స్వపరిపాలనాసమస్య

ఈ సమస్య ఆంగ్లేయుల దృష్టి నధికముగ నాకర్షించుచున్నది. "వైటిన్సు సెంచురీ అండ్ ఆఫ్టర్" అను మాసపత్రికయొక్క ఫిబ్రవరి సంచిక యందు వంగదేశమున కధికారిగ నుండిన సర్ ఆండ్రూ ఫ్రేజరు గారును, సర్ ఫ్రాన్సిస్ యంగ్ హస్పెండుగారును హైందవ స్వపరిపాలనము గూర్చి వేర్వేరు వ్యాసముల వ్రాసిరి. ఈ రెండు వ్యాసములును కాంగ్రెసు ఆభిప్రాయములతో నేటివింపక బోయినను, సిడెహం ప్రభృతుల యభిప్రాయముల కన్న నుదారవంతములుగ నున్నవి. సిడెహం ప్రభృతులు, మొయిలువత్రి కాధికారి, మొదలగువారలకు, ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యాదర్శమును ప్రకటించుట సరిపడకున్నది. యంగ్ హస్పెండుగారు రంతటి వైకరీత్యమునకు పాల్పడలేదు. స్వరాజ్య ప్రదానాశయమున ప్రభుత్వమువారు గమ్యస్థానముగ ప్రకటించినందులకు వీరు సంతసమును వెల్లిబుచ్చుచున్నారు. కాని స్వరాజ్యమును వెన్వెంటనే దేశమునకు ప్రసాదించుటకుగాని, బిసెంటుగారు సూచించినటుల తొందరపడి కార్యమునకు గడంగుటకుగాని, వీరు సమ్మతించరు. తక్షణ స్వరాజ్య మొసగమని భంగియు లెవరును గోరుటలేదు. కాంగ్రెసు విధానముగూడ బాధ్యతగల ప్రభుత్వ విధానమునకు వెనుకంజ వైచుచునే యున్నది. సాధ్యమగుసంత త్వరలో స్వపరిపాలనా దర్శమునకు తేర్చుపని ప్రజలు గోరుచున్నారు. ఇందుకొక శతాబ్దము పట్టుకొని యంగ్ హస్పెండు గారు దలచుచున్నారు. యంగ్ హస్పెండుగారి వంటి ఆంగ్లేయ హైందవుల కింకను ప్రజా సామగ్ధ్యము వై సమమానములు వీడలేదు. కాని వీరికొక్క భయము మాత్రము తొలగినదలకు సంతసింపవలయును. స్వరాజ్యాదర్శమును ప్రజలు సమీపించుచున్న కొలందియ, ఆంగ్లేయ హైందవుల ప్రతిభ దగ్గనేమో యని, మొయిలువత్రికయు సిడెహం ప్రభృతులును దిగులొందుచున్నారు. వారి ప్రాతీకూల్యమునకు ముఖ్యకారణ మిదియే. యంగ్ హస్పెండుగారిని మాత్రమెట్టి భయము వీడించుటలేదు. స్వరాజ్యాదర్శము సాఫల్యమగు నెడల, ఆంగ్లేయ హైందవుల పలుకుబడి దగ్గుటకు మారుగ, నతిశయించునని, వీరు చెలుపుచున్నారు. వీరి యూహాకాధారముగ హిందూ దేశ పాతచరిత్ర నొకమారు సంస్కరించుచున్నారు.

హిందూ దేశమునకు ఆంగ్లేయులు ప్రథమమున వెడలివచ్చుడు, వారికి దేశము జయించు తలంపులేదు. వాణిజ్యమే వారి ముఖ్యశయము. అనుకూల పరిస్థితులు జేరుటచే, వారికి రాజ్యాధికారము సంప్రాప్త మయ్యెను. స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడిన పిమ్మట హిందూ దేశమున వాణిజ్యము, పరిశ్రమలు, అభివృద్ధిజేంది ఆంగ్లేయ దేశమునకు దోహద మొసగవచ్చును. ఆంగ్లేయు లింతిగన్ని నధిక సంఖ్యలతో హిందూ దేశమున నివసించవచ్చును. యుద్ధానంతరము రైలు నిర్మాణముచేతను, ఆ కాశీ విమానముల సాయము చేతను, హిందూ దేశమునకును ఆంగ్లేయ దేశమునకును ప్రయాణ సౌకర్యము లతిశయించుట విశ్వయము. అందుచే, స్వరాజ్య ప్రదానానంతర ముంగ్లేయ హైందవుల కెదియో ప్రబల నష్టము వాటిల్లు ననుట ప్రభుత్వమదజనితమని, యంగ్ హస్పెండు గారి యభిప్రాయము. సామాన్యుల వారలకు, హిందూ దేశ మనేక విభములగు నాకర్షణముల నొసెగునున్నది. యంగ్ హస్పెండుగారు, వీటిని గూర్చి కనులకు గట్టిపట్టుల వర్ణించిరి. ప్రపంచములో కెల్లనన్నత పర్యవేక్షణము హిందూ దేశము నందుగలదు. దాని యుత్కృష్టతను వర్ణించగల నవి తల్లిజాడుగాని, దానిని చిత్రించగల చిత్రలేఖకుడుగాని. ప్రపంచమునం దుద్భవించ లేదు. హిమవత్ పర్వత మేకాలమున యుద్భవించెనో, ఏ శాస్త్ర వేత్తయు జెప్పజాల కున్నాడు. ఇటులే భారత వర్షపు మహానదలను పూర్తిగ నుపయోగించ గల ఇంజనీయరులు బయలుదేర లేదు. హిందూ దేశమందలి ఖనిజసంపద గనుగొనుటకు ప్రారంభ మయిననగాలేదు. అకర్ణములను పరిశోధించుట కింక నెవరును బూర్తిగ బూనుకొన లేదు. హిందూ దేశమందలి వ్యవసాయ మింకను ప్రారంభ దశ యందే యున్నది. హిందూ దేశపు నౌకదళమును నైమానికదళమును నెలకొల్పుట యవసరము. ఇన్ని యవకాశము లుండగ, ఆంగ్లేయ హైందవుల ప్రతిభ దగ్గుటకు కారణముగ నుట్టి దని, యంగ్ హస్పెండుగారి యభిప్రాయము. సర్ ఆండ్రూ ఫ్రేజరుగారును పరిపాలనమున సంస్కరణము లవసరమని యంగీకరించుచున్నారు. కాని యీ లేఖకులకు, స్వరాజ్య మింత త్వరలో ప్రసాదించబడు నేమో యని భయము గలదు. భారతీయులు అనేక వేల సంవత్సరములనుండియు నిరంకుశ ప్రభుత్వమున కలవాటుపడి, స్వాప్రదానములను పూర్వచారములనే ప్రమాణముగ దీసికొనుటచే, స్వపరిపాలనమున కింత త్వరలో నలవాటు పడజాలరు. యంగ్ హస్పెండు గారును, ప్రజా సామన్యజ్ఞేమమునకు భంగము గలుగకుండునటుల స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు జాగ్రూకతతో కృషి సలుపవలయు నని ఫ్రేజరుగారును, వాదించుచున్నారు. కాని వీరికి హిందూ దేశపు పూర్వచారము గోచరము గాలేదు. హిందూ దేశ మనాదినుండియు స్వపరిపాలనా ప్రతిపాదనల ననుభవించెననియు, స్వపరిపాలనము హిందూ దేశమునకు క్రొత్తగాదనియు వీరికి దెలియదు.

హిందూ దేశ సమస్య గూర్చి ఆంగ్లేయ ప్రముఖులు వితర్కించుచున్న నీ సమయమున భారతదేశ రాయబార మాంగ్లేయ దేశమునకు వెడలనిచో, ప్రబల నష్టము వాటిల్లేది. ఆంగ్లేయ హైందవుల ఆంగ్లేయ దేశమున హిందూ దేశ సమస్య గూర్చి ననేక విచారితాభిప్రాయములను వెల్లిబుచ్చుచున్నారు. భారతదేశ ప్రజాభిప్రాయము గూర్చి సహేతుకముగ నాంగ్లేయ ప్రజలకు జోధించెడి వారలిప్పుడు లేకబోయినచో, ఆంగ్లేయ హైందవుల వాక్యములనే ఆంగ్లేయ ప్రజలు వేదవాక్యములుగ పరిగణింపవచ్చును. అప్పుడు కాంగ్రెసు విధానముల నెటుల నయినను విఘ్నపరుపుటకు ప్రజా శయముల నెటుల నయినను విఘ్నపరుపుటకు ఇండ్లో బ్రతిఘటించువారు భూమ్యాకాశముల తల కిందుజేయుచున్నారని, ఇండియా పత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇందుకై వారెట్టి సాధనముల నుపయోగించుటకును జంకుటలేదు. లేబరు సంఘమును తొలగ దీయుటకు వారు తమ శక్తినంతను వినియోగించిరి. కాని ఆ ప్రయత్నము సఫలము గా లేదు. బ్రాహ్మజేతరోద్యమమును స్వరాజ్య ప్రదానమున కడ్డుగ జూపుచున్నారు. బేళారులో జరిగిన యల్లముల గూర్చి గోరంతలు కొండంతలు జేయుచున్నారు. ఆంగ్లేయ వర్తకుల కనవసరమగు భీతిని గల్పించుచున్నారు. స్వరాజ్య మేతెంచిన బ్రిటిషువర్తక మడుగంటునని యజమానులను, బ్రిటిషు వాణిజ్య మడుగంటిన పరిశ్రమలు తీసివేచి దార్పిద్రమేతెంచునని పరిశ్రామికులను, వీరు చెదిరించుచున్నారు. ఈ సీపకద్ధతుల గాంచి, రివరెండు మాక్స్ కాల అనువారు తమ యసహ్యము నీరితిని వెల్లిబుచ్చిరి. "మన విధానములయు స్వార్థ పరత్వముతో గూడు కొన్న దని ప్రజలలో నుద్దేశము గలుగ జేయుట శోచనీయము. మనము హిందూ దేశములో నున్న తాదర్భముల సిద్ధికొరకే సాలించుచున్నాము. ప్రపంచీక స్థితిని వంకించును, సంగ్రామములో మనము ప్రవేశించిన కారణము గాంచినను, హిందూ దేశాశయములకట్టి స్వార్థపరత్వముతో ప్రవర్తించుటమహా ధర్మము. ప్రపంచములోని జాతుల కాత్మనిశ్చయ సూత్రమును వర్తించ జేయవలయునని మనము గోరుచున్నాము. ఈ సూత్రమును హిందూ దేశమునకు వర్తించ జేయనియడ, మనవాక్యము లసంబద్ధములని ప్రపంచమునకు గాల్పించును." సిడెహం ప్రభృతుల దుష్ప్రయత్నములు కొనసాగకుండుటచేను, స్వరాజ్యసందేశ మాంగ్లేయ ప్రజలకు సువ్యక్త పడుటకును, హైందవ ప్రముఖులు వెంటనే కృషిసల్పుట యత్నపరమని ఎల్లరు సంగీకరింపక తప్పదు. దేశీయాశయములు ఫలించుటకు, లోక మాన్యుని రాజుని భారముకన్న, నధికముగ తోడ్పడగలిగినది వేఱొందు లేదని, భారతీయులు విశ్వ సింహులున్నారు.

ఆంధ్ర విద్యా నిధి

సంవత్సరాది భిక్షులు

ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి సంఘమును ఈ క్రింది యుద్దేశములను సాధించుట కై అయిదేండ్లకు పూర్వము చెన్నపురియందు ఆంధ్రనాయకులు స్థాపించిరి.

"1. ఆంధ్రుల ప్రీతిపూర్వక ప్రాథమిక మధ్యమ ఉన్నత విద్యల వ్యాప్తికై పాటుపడుట. 2. ఉన్నత విద్యా కాఫలలో నభివృద్ధి లెక్కుకగనన్న (ఇంజనీరింగు వైద్యము మొదలగు) శాస్త్రములందు విద్య నభ్యసించెడి విద్యార్థులకు ధనసహాయమును జేయుట. 3. ఆంధ్రదేశమున కొక విశ్వ విద్యాలయము లభించుటకై ప్రయత్నించుట." కాని సంఘ ప్యవహారములను విమర్శించిన వారలకు నిరుత్సాహము గలుగుట సహజము. సంఘోద్దేశములు మహోన్నతములు. ప్రజాదరణ యోగ్యములు. ప్రజాజ్ఞేమమున కత్యంతావసరములు. కాని ఉద్దేశముల కనురూపముగ ప్రయత్నములు ఫలము గలుగనపుడు నిరుత్సాహము గలుగుట సహజము. ఆంధ్రవిద్యానిధి శాఖారావమును పూరించి విద్యారావమును ఆంధ్రుల హృదయంతరాళములందు మారు మ్రోగించుటకు

దీక్షను వహించుకుంటుంటే ఈ దైవస్థితికి మూల కారణము. నాయకులకు లేని యుత్సాహము విశ్వాసము కార్యకర్తలకు త్యాగము ప్రజా సామాన్యమునందు గలుగజేరదు. నాయకుల త్యాగమున కనరూపముగ ప్రజలు ప్రవర్తించుచుండుట నాయకుల త్యాగము ప్రజల త్యాగమునకు సాధనము. నాయకుల పట్టాభిషేకము ప్రజా ప్రబోధమునకును నాయకుల వ్యవసాయము ప్రజా వ్యవసాయమునకును మార్గదర్శకములు. జాతీయశిక్షణ వ్యవస్థను జాతి అరంజీలు ఆ బెజంటుగాళ్లు అవలంబించిన నిరంతర వ్యవసాయకర్తల మార్గముల సమైక్యమును బోనాడుటకు దోడ్పడగలదు.

మానవులు నిరంతర మాతాశ్రయమునందు దివ్య భవనములను నిర్మించుచుండును. రిక్తములైన మనోధనులు పుట్టినను ప్రయోజనకరములు గావు. తలచినకార్యములను విఘ్నపరంపరలను జయించి సాధించుటయే పురుషార్థము. ఆంధ్రులు మానముద్రను దాల్చి సైభత్వమును వహించినంత వరకును వారి సంకల్పము లీడేరుట దుర్లభము. ఆంధ్రులు వారియందు దయించిన ప్రబోధమునకు దగిన కార్యకర్తల మేల్పడుటకై పాటుపడుట వారి యభ్యుదయమునకు సాధనము. లోకము విజయధ్వజమునుబూని వరుగిడుచున్నది. అలసత్వము మాంద్యము సంశయము విజయమునకు క్రితబంధకములు. సకల జనులు సంశయములను విడిచి కార్యకర్తలై పాటుపడిన గాని ఆంధ్రుల వికాసము ఆంధ్రత్వసిద్ధి సాధ్యములు గావు. ఆంధ్రుల సకల ప్రయత్నముల విజయము వారి వ్యవసాయ పరాయణత్వముపై నాధారపడి యున్నది. ఆంధ్రనాయకులు కార్యకర్తలై పాటుపడిన కార్యకర్తలను జేయుటయే వారి విమోచనమునకు రాజమార్గము. ఆంధ్రులు ఆ రాజమార్గము నవలంబించినపుడు వారు గమ్య స్థానమును సుకరముగ చేరగలరు. ఆంధ్ర విద్యాధులకు ద్రవ్యసహాయమునుజేసి ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము చేయుటకయి ఆంధ్రవిద్యాధి 1913 సంవత్సరమునందు స్థాపించబడినది. కాని విద్యానిధి పుట్టినంతటియే యున్నది. దేశమునందు తగిన పోషణము గలిగి వికసించుట లేదు. విద్యాభిమానులు విద్యానిధికి సహాయమును జేసిన విద్యావ్యాపనమునకు తోడ్పడగలరు. ఒకసారి రూ 1000 ల నిచ్చినవారు ప్రధానపోషకులుగను రూ 100 ల నిచ్చిన వారు పోషకులుగను నుండగలరు. దేశమునందు సంవత్సరమున కొక రూప్యమునిచ్చి విద్యాభివృద్ధి సంఘమునందు సభ్యులుగ జేరుట సకల జనులకును సుకరము. సంవత్సరాది పండుగ దినమునందు విద్యానిధికి తోచిన ద్రవ్యమును సమర్పించి విద్యాదానమును జేయుటనులభతరము. ఆంధ్రదేశ బాంధవులు విద్యాభిమానులు సంవత్సరాది పండుగ దినమునందు ఆంధ్ర విద్యానిధికి భిక్షులను గైకొని విద్యాదానమును జేయుటకై పాటుపడుటకు ప్రార్థితులు. ఆంధ్ర విద్యానిధికి ద్రవ్యమును సమకూర్చుటకై అయి డేండ్లనుండియును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సంవత్సరాది దినమునందు భిక్షులను గైకొనుట యను నాచారముగ నున్నది. ఈయేడు సంవత్సరాదిపండుగ కాతాళీయ న్యాయముగ జాతీయ విద్యావారమునందు సంప్రాప్తమైనది. అరంజీలు గారు మోగించిన జాతీయ విద్యా శంఖారావము దేశము నావరించి జాతీయ విద్యానిధికి ద్రవ్యమును దీసికొనిపోయి ప్రయత్నములు విఘ్నముగ జరుగుచున్నవి. ఆంధ్ర విద్యానిధి ఆ మహానిధికి ప్రతిఫలన కార్యముగాదు. ఆంధ్ర విద్యా

ఆంధ్ర విద్యా నిధి

సంవత్సరాది సమీక్షించుచున్నది

విద్యాదానము దానములందుత్తమదానము

సంవత్సరాది దానము నిత్యదానము

సంవత్సరాదిని భిక్షుల నొసగి భిక్షులను వసూలు చేయుడు

మాతృదేశారాధనము చేయుడు

నిధికి సంవత్సరాదిదినమున ద్రవ్యమును సేకరించుటకై రెండు మూడేండ్లనుండియును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇది నూతన ప్రయత్నముగాదు. స్వీయతరణము పరుల తరణమునకు సాధనము. ఆంధ్రదేశ బాంధవులు జాతీయ విద్యానిధికి వేసేవేలు సహాయము చేసినను ఆంధ్ర విద్యానిధికి నందలు పదులు సహాయము చేయవచ్చును. జాతీయ విద్యానిధిపట్ల ప్రజలు చూపుచున్న గాఢాభిమానము వారి విద్యాభిమానమునకును సులభసామనకును నిదర్శనము. ఆంధ్రదేశము నందుగల గ్రంథాలయములను సమాజములను సంఘములను నిర్వహించి దేశ బాంధవులు సంవత్సరాది పండుగ దినమునందు ఆంధ్ర విద్యానిధికి సొమ్మును వసూలుచేసి సంఘాదేశమును సఫలము చేయుటకు ప్రార్థితులు. లోకము నందు సకల ప్రయత్నములు ధనమూలమున సాధ్యములు. ఆంధ్రులు సంవత్సరాది దినమునందు ఆంధ్రవిద్యానిధికి ఒక తృణము నిచ్చినను తృణముల చేకవలనను మహానిధి ఏర్పడగలదు. ఆంధ్ర పత్రికా పాఠకులందరును తొలిపండుగ నాడు ఆంధ్రవిద్యానిధికి వారు ధర్మము చేసియును నితరుల చేతను చేయించియును విద్యాదానమును తస్మాదమున మాతృదేశారాధనమును జేసి భవ్యవాదములను బడయుదురగాత!

యృద్ధబుణము
రెండవ యృద్ధబుణమును ప్రోత్సాహ పరచుటకై నిన్నటిదినము చెన్నపురి పౌరుల మహాసభ జరిగెను. సంగ్రామము రాను రాను తీవ్రత గాంచుచున్నది. జర్మనులు పశ్చిమరంగమున విజయము గాంచిరేని, ఆసియాఖండమునకు త్రోవజేసికొన ప్రయత్నింపవచ్చును. అపుడే శత్రువులు పై బేరియాలో నల్లరుల ప్రారంభించివారిని తెలియుచున్నది. ప్రధానమంత్రి గారుజర్మనుల యుద్ధవము గూర్చి హిందూ దేశమును మున్ముందే వారిచిరి. ఈ సమయమున భారతీయులు శక్తివంచన లేకుండ మనుష్య సహాయమును ధనసహాయమును గావించుట యత్యవసరము. సంగ్రామమున జర్మనుల అపజయము సంభవించు దేని, ప్రపంచశాంతి నిలువనేరదు. అందుచే ఆంగ్లేయుల సంగ్రామ విజయమునకు తోడ్పడుటకు భారతీయ లీతరుణమున చేతనైన సాయము సంతను సత్వరముగ గావించవలెను.నిన్నటిసభలో, గతసంవత్సరము యృద్ధబుణమునకు మద్రాసు రాజధాని మిగిలిన రాష్ట్రములవలె సాయపడలేదని సర్ విలియం మేయరుగారు నుడివిరి. ఈ సత్వరములుగాక మద్రాసు రాజధాని య గ్రంథాలయమున కహిందీ, సామ్రాజ్య రక్షణమునకు ముంబయి నై యు సెని యూరొనియను న్నారము, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య రక్షణమునకును, భారతీయుల యాభిలషియు నాధారభూతి యున్నది, ప్రజలు గ్రహించవలెను.

అధికారులు : ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు
అధికారులు ప్రత్యేకపు రైలుబండ్ల నువయోగించుటచే 19.67 లక్షల రూప్యముల ద్రవ్యము వ్యయ మగుచున్నదని, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు, గా. ప్రా.వి.వా.స.శా.ప్రి.గారికి ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. రైల్వే ప్రయాణికులను, సామానులను గొంపోవుటకు రైలుబండ్లకు కర వేర్వేరియిండ, ప్రభుత్వాధికారులకు ప్రత్యేకపు రైలు బండ్ల నిర్మింపు యుక్తముగ గాన్పించదు. మొలలుపత్రిక వాసిన యొకటి వాక్యములతో దేశీయు లేకీధవిచెద రనుటకు సందియము లేదు.
“అధికారులు ప్రయాణముజేయునపు రైలును ప్రత్యేకపు రైలుబండ్ల వసరములేక, రైలుబండ్లకును, ఇంజను శక్తిని కలపేర్చుకొన్న నీసమయమున, ప్రత్యేకపు రైలులులు అనవసరవ్యయ కారణ మగుచున్నవి. సరకుల నిలువచేసినక యిదుమలబడుచున్న వారినో నిక్కరణమున యసంతృప్తి జనించుట నిశ్చయము.”

సత్యాగ్రహము
గాంధీగారు కెయిరాలో ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహము గూర్చి నేయే పక్షతల నవలంబించవలయునో, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లాలోచించి, వెంటనే కార్యభారము వహించవలెనని, మొలులు పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. గాంధీగారి పక్షతులన్ని ప్రదేశములకు బ్రాకకమున్నే, వాటి నడచి వేయవలయునని, మొలులుపత్రిక సూచించుచున్నది. కాని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు సమయమునకు దగినట్లుల ప్రవర్తించెదరని మొలులు పత్రికకు నమ్మకములేదు. స్థానిక ప్రభుత్వచక్రవలకయినను, సభ్యంతరముల గలిగింప వలదని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికి మొలులుపత్రిక హితము గలవుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితి నెదుర్కొనుటకు, ప్రజల మొరలను ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో విచారించి నాడరించుటయే మార్గమని దోచుచున్నది.

బల్లెందు : సంగ్రామము
బల్లెందునందు నిర్బంధ నైతిక విధానము నేర్పటము, బల్లెందు స్వరాజ్య సమస్యపరిష్కారముపై నాధారపడియున్నదని డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ మార్కింగుపోస్టు విలేజుకులు డెలుపుచున్నారు. సామ్రాజ్యములోని ప్రతి మనుజుడును సంగ్రామ విజయమునకీపుడు గావలసియున్నాడు. అట్టి స్థితిలో ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువారు బల్లెందు సమస్యకు తర్జునా విడిచిపెట్టి, మనుష్యులముడు సంతోషించుట భోవ్యము. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము ప్రయత్నించుటకు సఫలమగుగాక!

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుకు పాఠము)

ఇంగ్లండు

కోపమహాసంగ్రామము, ఏప్రిల్ 9:- బ్రిటిషు యుద్ధశాస్త్రము కట్టి కేసులను కాలం నొక కేసును ధ్వంసము చేసెనని ప్రాచీనమునండి కంటివచ్చుచున్నది.

జర్మను అవస్థానము.

హిందస్థానము.

లండను, ఏప్రిల్ 9:- ఆర్థిక హిందస్థానము లండనులో నున్నది. ఇది కేసులను కాలం నొక కేసును ధ్వంసము చేసెనని ప్రాచీనమునండి కంటివచ్చుచున్నది.

యూరప్ దేశము నిట్లు అవస్థానమునందు కొద్దికాలము కేసులను కాలం నొక కేసును ధ్వంసము చేసెనని ప్రాచీనమునండి కంటివచ్చుచున్నది.

తేదీ: ఏప్రిల్ 9వ తేదీ 64,000,000 సింహాళపు తేదీ: ఏప్రిల్ 9వ తేదీ 64,000,000 సింహాళపు

విద్యంతు; నిర్బంధనైవీకసేవ.

లండను, ఏప్రిల్ 8:- డెయిలీ టెలిగ్రాఫు, హార్పింగు ప్రాంతము లోని విశేషములను ప్రకటించుచున్నది.

ప్రధానిగారు హిందూదేశ సహాయము

పట్టించుట

పత్రికానిష్ఠానములు

లక్నో, ఏప్రిల్ 9:- ఇండియన్ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రధానిగారి కిట్లు హిందూదేశ సహాయము పట్టించుట.

వివిధ అంతు మిలిటరీ కలెబ్రేషన్లు: ప్రధానిగారి సహాయమున కిట్లు ప్రత్యక్షము మిలిటరీ కలెబ్రేషన్లు.

హిందూదేశమున కాత్మనిష్ఠులము

లేడీ ప్రెమియర్ గారు ప్రొండవ స్వపరిపాలనము గూర్చి ఇండియా పత్రికలో నిట్లు వ్రాసిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 8:- పాటుములు కలెబ్రేషన్లు: లాయరు బార్ గారు హిందూదేశ దొరతనమువారిని ప్రజలను ఇనుమడిగ ప్రయత్నములను చేయుచు చున్నాడు.

ప్రాస్తు

లండను, ఏప్రిల్ 8:- బ్రిటిషు ప్రకటనము: యుద్ధరంగమున నాయుచోట్లమును, ముఖ్యము గుబుక్వాయిసమిపమునందు శత్రువులు ఫిరంగుల గాల్చిరి.

వాయుభారము; జర్మనులకు ప్రతికూలము.

లండను, ఏప్రిల్ 8:- బ్రిటిషు ప్రధాన కార్యాలయమున నున్న రైతుగారి విశేషములను కంటివచ్చుచున్నది.

బోలో నుడియుట

పారిసు, ఏప్రిల్ 8:- విచారణలో నున్న ఇతర కేసులను గూర్చిగాడ వాక్యాలను నిర్మూలించు ప్రయత్నము బోలో నుడియుట వాసికేసిరి.

మరికొన్ని నివేదనములు.

లండను, ఏప్రిల్ 9:- బ్రిటిషు ప్రధాన కార్యాలయమునందు రైతుగారి విశేషములను ప్రకటించుచున్నది.

జర్మను కన్నుగడలు విఫలము లగుట.

6 వ తేదీ హిందూదేశ మాట్టిగారి సైన్యమునందలి 10 వలము లొక్కమారు గా విడిచిన మహాయుద్ధాదేశము దోచిపోయి, మొత్తము మొత్తము, కోలిను క్యాంపులందును ఉన్న ప్రత్యేకము నాక్రమించుకొనవలయునని యిప్పుడు తెలియజేయబడినది.

లండను, ఏప్రిల్ 9:- నేటి సాయంత్రము హిందూదేశమునందు రైతుగారి విశేషములను ప్రకటించుచున్నది.

బ్రిటిషు వైమానిక ప్రచలనము

లండను, ఏప్రిల్ 9:- హిందూదేశ వైమానిక ప్రకటనము: క్రిందినుండి ప్రాంత మునిమానులు యుద్ధరంగమునందలి శత్రు సైన్యములను, సంభారములను పది టన్నుల బొంబులను అనేక బొంబుల గాల్చినది.

అన్యోన్య ఫిరంగి యుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 9:- రిన్ను రాత్రి పరాసు ప్రకటనము: ఎయిల్ లైట్ కు తగ్గిన లోయరు కాసీ వన ప్రదేశమున శత్రువులు భయంకరముగ యుద్ధము నొనరించిరి.

పారిసు, ఏప్రిల్ 8:- అధికారు లిట్లు చెప్పుచున్నాడు:

రంగమునందలి చాల భాగమున మరల నున్నందున మారంభించబడునని తెలపవలసియున్నది.

పారిసు, ఏప్రిల్ 8:- క్లెరిగారు యుద్ధమును గూర్చి క్లెమెంకో గారి ప్రకటనమునందలి.

రెవెన్యూ, ఏప్రిల్ 8:- ప్రధానమంత్రి మాట్టిగారిట్లు చెప్పుచున్నాడు: ఇంక నధికముగ యుద్ధప్రయత్నముల నొనరింపవలసినదను లాయరు బార్ గారి కోరిక ప్రకారము చేయవలయునని దొరతనమువారు తెలపచున్నాడు.

న్యూజీలండు

న్యూజీలండు ప్రత్యక్షతరము.

వెల్లింగ్టన్, ఏప్రిల్ 8:- ప్రధానమంత్రి మాట్టిగారిట్లు చెప్పుచున్నాడు: ఇంక నధికముగ యుద్ధప్రయత్నముల నొనరింపవలసినదను లాయరు బార్ గారి కోరిక ప్రకారము చేయవలయునని దొరతనమువారు తెలపచున్నాడు.

ఆఫ్రికా

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రత్యక్షతరము.

కేప్ టౌన్, ఏప్రిల్ 7:- లాయరు బార్ గారి సందేశమునకు సంతోషముతో నాదరింపబడెను.

కేప్ టౌన్, ఏప్రిల్ 8:- బోధాగారి యుద్ధమును విశేషముగ ప్రజల మనమును గలచినది.

కేప్ టౌన్, ఏప్రిల్ 8:- బోధాగారి యుద్ధమును విశేషముగ ప్రజల మనమును గలచినది.

ఆస్ట్రేలియా

ప్రధానిగారు పైనికుల గోరుట.

వలసజేత ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఏప్రిలు 7:—సాధ్యమైనంత త్వరలో పిన్స్ ముల సంపదలను దని ప్రధాని కోరిగా సంపదల కన్పింపజేత ములను సంతాపముతో ప్రత్యుత్తరము నొసగుచున్నది. ఈ దావాగణము: ఆస్ట్రేలియా దొరతనము వారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి.—ప్రస్తుత విషయ సమయమున ఆస్ట్రేలియా నులు స్వభావము నివ్వించి తీర్చుచుంది. ఏమేమి బయట గోరబడ నో నది చెప్ప జరుగును. స్వచ్ఛంద సైనిక ప్రయత్నములను సభకీకృతము చేయుటకు ప్రతి పురుషుడును చేత సైనిక వరకు ప్రయత్నింప వలసినదని హామీయుగా నున్న హించు చున్నాడు.

మెల్బోర్న్, ఏప్రిలు 7:—క్రొత్త వైద్యముల సంపదల నినదని లాయరు జార్జి గారు కోరుటనుగూర్చి వలసజేతను మం త్రులిట్లు చెప్పచున్నాడు.—ఇది చాల అవశ్యకమైన యధాధికము. అందులకు ఆస్ట్రేలియా తగినరీతిని ప్రత్యుత్తర మివ్వ వచ్చును.

అమెరికా

వాషింగ్టన్, ఏప్రిలు 9:—అమెరికాదేశముల ప్రాన్యనకంపుట యవ్వడే యంగంధమయ్యెనని తాత్కాలిక యధికారిదర్శి తెలుపుచున్నాడు.

న్యూయార్క్, ఏప్రిలు 9:—జలాంతర్గాముల పెంబ దించునదిగాక 150 అమెరికా యధికారిపురు యూరోపు నముద్రములందున్నవి చేరియొచ్చునని చెప్పిరి.

మొరాకోలో జర్మనులు.

లండను, ఏప్రిలు 8:—జర్మనులు బాల్కన్ సెయిన్ మొక అరబికుబ్రాతాల సేర్పరచి ఆరాజకమును హత్యలను మొరాకోలో పురికొల్పుచున్నాడు. స్పెయిను ప్రాంతమున పరానువారితో పోరుటకు రిపులను చేరుచున్నాడు. వీరికి జర్మనుదేశములు సేనాదులుగా నున్నారు. ఆయుధములను క్రొత్త బొంబులను రహస్యముగా అంతర్గాములమీదను తేవల నొకల మీదను వారికి సమర్థిగా నంద జేయు చున్నారు. జనరలు తియట్టిగారి సామర్థ్యము వలనను పరాను సేనల జాగరూకతలనను జేతమున నిప్రము తలచుచున్నాడు. “వైవాహికమును బడయుటకు జనరలు తియట్టిని హత్య చేయును” అను కరపత్రములను జర్మనులు ఇటీవల నధికముగా పంచివెట్టిరి. ప్రాన్యలో జర్మనులకు విజయము కలిగినచో తిరుగబడి మిత్రమండలి వారినందరిని హత్యచేయవలెను. స్వా తంత్ర్యమును ప్రకటించవలెను. జర్మను పక్షపాతిని గుల్తూగగా జేయవలెనని జర్మను టిటిల రనూలియున్న గు జేతము నాను కులను ప్రోత్సహింపవలెనని టాంగేరునుండి వైమునర్రెక్టరు కంటివా ర్తరచివరి.

జర్మనీ

లండను, ఏప్రిలు 9:—బాస్టియన్ డిల్లె తంతి వచ్చు చున్నది. కొలను మీద బ్రిటిషు వాహినీలందిన వైమాని కపు దాడిగా 248 గురు మరణించిరి. అందులో సగము పైనికులు. వారు యుద్ధ రంగమునకు పోవ నిర్ణయగ నుండిరి. ఈ దాడి చాల భయ సంభ్రమముల కలిగించెను.

లండను, ఏప్రిలు 9:—ఇదికరలోవలె అవధరకాలము ను బట్టికా పన్నెండు జనరలు పదవియొసగు పదవిని రాజ ప్రకటనము తెలుపుచున్నది.

లండను, ఏప్రిలు 9:—“డియరీ మెయిలు” డిల్లె వ్రా యుచున్నది. కల్లుసారాయాల పన్నుల సభికము చేయుటకులన ను, జేమాకు, కాఫీ, కోకో, చక్కెరల వై శిక్షలవలనను, భోగవస్తులమీద క్రొత్తపన్నుల విధించుటకులనను మొత్తము 100 కోట్ల పానుల అధిక దాయమును తీసుకు నునది క్రొత్త పన్నులను దుర్జీకరింపబడెను.

జర్మనువులొగమన నిరోధనము.

జర్మనీలో గలిగిన ఫలితము.

లండను, ఏప్రిలు 8:—జర్మనుల మొదటి అవస్థలంద నమును నిరోధించుటకులన జర్మనీలో మంచి ఫలితములు గలిగి

నవి. ఉద్యోగియుల నవ్వము అవరిమిరము. దెబ్బలు తగిన పైనికులను రాత్రిసమయమునందు గోరవచ్చినను ప్రజల కాసుం గలి తెలియకపోలేదు. అసంపూర్ణములుగ నున్న పటాలములను భక్తిచేయుటకు తూర్పునుండి వైద్యములంపబడినవి. యధాధిక ము చెండవ వైద్యము సిద్ధముచేయబడినది. నడచుచున్నది. అమి యన్ను మరయొక వైద్యుడు మారినది.

జర్మనుల ప్రబలనవ్వములు.

ప్రాన్యనందలి అమెరికా ప్రత్యేకవిశేషి యిట్లు తంతి నంపుచున్నాడు.—ఇప్పటికి జర్మనులు తమ యవస్థలందన మున సూచుటలములను పయోగించిరి. అందు నవ్వము లధిక ముగ నుండుటచే 25 పటాలములు మరల దెనుకకు పిలువ బడినవి.

రష్యా

రష్యా యుద్ధనౌకల వివరణము.

వాషింగ్టన్, ఏప్రిలు 9:—జర్మను యుద్ధనౌకలు రష్యా యుద్ధ నౌకలపైని గుండ్లను వదిలినవిచ్చుట రష్యా యుద్ధ నౌకలను ప్రేమి నేసితిమని రష్యావారు ప్రకటించిరి. వానిలో యూదు వైద్యముద్ధ నౌకలుగూడ కలవు.

వ్లాడివిస్టోకులో బ్రిటిషు సేన దిగుట.

కోల్కత్తా, ఏప్రిలు 8:—ఈ నెల 6 క తేదీన బ్రిటి షు సేన వ్లాడివిస్టోకులో దిగవని యాధివా ర్తరచివరి. రైలు స్టేషనును బ్రిటిషు రాయబారుల స్థానములను కాపాడుటకు వారచటదిగిరి. జపాను సేనలు వచ్చుట వలన కాంతి నెలకొన వచ్చును. బోల్షివిస్టులమని చెప్పకొనువారు కొందరపక్షపా రులు జపానుదేశముల పట్ల దురాగతముల మొందుటచే జపాను సేనలు రావలసినవివరించి. కొన్ని హత్యలు బహుదారుణ ముగా నున్నవి. అవిజర్మనులచేత జరుపబడినవి. 25 కుటుంబ మున తల్లి కనులయెనుట నామె బిడ్డల నందరిని చంపి నేసిరి ఆమె తన కట్టి అమానుషము కలుగునో యని అత్యహత్య చేసికొనెను. ఈ నెల 4 క తేదీన వ్లాడివిస్టోకులో జపాను వారి వ్యాపారాంగణమును పోయకొని జపానువారిని హత్య చేసిరిగాననే జపాను సేన లవట సల్లరల నాపుటకు దిగవలసి రచ్చివది గాని పై జేరియాలో కలిపించుకొనుటకు గాని మరి యొక కలంపుతోగాని రాలేదు.

రష్యావారి అక్షేపణ

మిత్రమండలి సేన వ్లాడివిస్టోకులో దిగుట న్యాయము గాను తక్షణము వెదలిపోవలెనని విజేతమంత్రి అక్షేపణ లేఖ నుపంపెను. ప్రత్యేకము వ్లాడివిస్టోకులో కలకల నాపుటవై మా సేన లవటికే గవని మిత్రమండలివారు చుడిచిరి. అచటివ్యవ హారము త్వరలో పరిష్కారముగవని నూడవ్రాసిరి.

జర్మనులకుటలు.

జనరలు నెమినపుగారి సేన సమగ్రముగ నున్నదిగాని క్రొత్త సేనయుపురు హెచ్చగుటచే నతికి విజయము కలుగ నే రును. తూర్పు వై జేరియాలో బోల్షివిస్టుల అధికారము ప్రబ లముగానున్నది. ప్రాణములకు భద్రములేను. వ్యాపారము నశించినది. జర్మనుల కుట్రలుమితి మారుచున్నవి. రష్యావారు చీలిపోయి యున్నారు. ఇతరులుప్రానిన గాని పనిజరుగదు. జపాను బ్రిటిషుపరాను చీనా సేనలను స్వల్పముగ పంపుటకులన ప్రయోజనము జరుగదని నెకొంగుదిలేఖనము వైమునర్రెక్టరు తంతివా ర్తరచివరి.

రష్యావారి సన్నాహము

వెట్రోగ్రాడు, ఏప్రిలు 8:—వై జేరియాను యుద్ధ రంగముగా భావించి జపాను వారి నెదిరించుటకు సేనలను సుదీర్ఘకాలము రష్యా వారితనము వారు వై జేరియా సొంత టులకు వ్రాసిరి.

టర్కీ

యూరప్ టర్కీను విభయము

లండను, ఏప్రిలు 8:—80-81-82 క తేదీన భూమిదా గాడి నుండి విలేఖకు డిల్లెల తెలిపెను. సుత్రాణ కకటములు అనది కు త్తరమున నాకు 75 మైళ్ళవరకు క్రమపులను తరిమెను. చాలమంది పట్టి తెచ్చెను. పొండికొచ్చిన తొందరగా క్రమ పులు పోలిన సూచనలు కనబడినవి. క్రమపులు వారి రిహ్తును పట్టుకొనిపోవ ననకాళము లేకపోయినది. అనాపొండికాలలో చాల ముంగు గుండు వొరికినది. 27 క్ల లక్షల బాగుల రచ్చ లును 2000 బాగుల ఫిరంగి మందు గుండును వొరికినది నేను

అనాలోని మురుగొట్టును ప్రేమి నేసితిమి. పెద్దముంటిదెడిది. కొండ గుహలలోవారు మందునుదాచిరి. అచుంగును మేముత గుల బెట్టగా చుంటుంధికముగ లేచినవి. మంటలు 80 గజముల వరకును నదిమీద వ్యాపించినవి. తురుష్కులు పోయినవిచ్చుట బ్రిటిషువారు చచ్చులోపల వోటులు పాత్యలు జరిగినవి. 25-8-18 క తేదీ మిదలు 5285 గురు పట్టుబడిరి. వీరిలో 211 గురుద్యోగులు 18 గురు జర్మనులు. 2 కొండఫిరంగులకు 10 క తేదీన పట్టు కొంటిమి. 12 ఫిరంగులకు 47 మరఫిరంగులను 2580 కుపాకులకు 3 వాయువార్తా స్థానముల యువకరణము లకు 750 పశువులకు 3 బాంపీలకు అక్షేపక వ్యోతులను రైలుబండ్లను, బండ్లను, పడవలను ఇతరసామగ్రిలను పట్టుకొం టిమి. మాలో హతులు తురులు నష్టములకులసి 57 గురు మాత్రమే. మా పదాతులు రెండుదినము లవనోరాత్రిములు నిద్రలేపందహారి. మొదటి రెండురోజులలోను అక్షేకులు 90 మైళ్లు నడచిరి. సుత్రాణకకటములు 170 మైళ్లు నడచెను. వైమానికులు చాలసహాయముచేసిరి. బొంబులను చేసిరి. వార్త లను తెలిపిరి.

పెల్లస్ట్రీనులో నాంగ్ల సేన.

లండను, ఏప్రిలు 9:—అన్నుయొద్ద హదాజా రైలు మీద మేము దాడి సలుపుటచే శోధకులు తూర్పుభాగమునం దలి అరబ్బులకు చాల గురికలిగినది. తురుష్కులు జర్మనులు ను ఏమియును చేయజాలరనియు వారు శోధమును కాపాడ జాలక పోయిరనియువారు గ్రహించగలిగిరి. మేమువాడిరిచ్చుకు మీదుగా చెల్లియండిమి. అచట కొద్దిమందిగూడ పెద్దసేనను నిరోధింప వీలుగలదు. అట్టిపోటుగూడ తురుష్కు లేమియును చేయలేకపోయిరి. టామైలవద్ద హదాజా సేనలు మొదట తురు ష్కుల నోడించెను గాని తురుష్కులు మరల పెద్దసేనతో హదాజా సేన నోడించి టాఫయిలు ప్రజలు అరబ్బుల కనుకూలు రని అనుమానించి చాలమందిని హత్యగావించిరి.

రాజుహుమైద్ వరమునుండి విలేఖకులొకరిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:—మార్చి 31 తేదీన రాజుహుమైద్ వరమునందొక దారుణము జరిగిపోయినది. అనాడు వివి విద్యార్థియొకరు గోదాకరికి స్నానమునకు వెళ్లి కాలవకును నీటియందునుగి డ్రాణములను విడిచియొండెను. అచరదృష్టవంతుడు బంతు రపురివాసి. అతని వక్షమున 23 సంవత్సరము లుండును. అతనికి వివాహమయ్యెను. భార్యకు 12 సంవత్సరములకు బోపురి కేలు కట్టుమిచ్చి అచలాపురములోని నెయర్తి వేంకట రామయ్యగారి ద్వితీయకుమార్తెను అతనికివివాహము చేసిరి. ఆకదాగాను మామూలుగ స్నానముచేసి తిరిగి గోదాకరికి వెళ్లి గుళ్ళరేవువందు 2 గజు. అతడు కొంతమారువెళ్ళి వచ్చు టయందు అలసిపోయి క్రిందకు దిగిపోయెను. వెంటనే గ్రా మస్థులు రేవువకువచ్చి అతనిని వెకితీయించి వైద్యులకు రాంం ది ప్రాణమురచ్చునేమాయని చికిత్స చేయించినను కార్యము లేకపోయినది. అచరదృష్టవంతుని పేరు డి.ఎల్. కాంతారావు. అతడు నీనియరుక్తాను చచ్చుచుండెను.

లోకమాన్య తిలకుగారు.

తి. తు. గారును మిత్రులును కేపు మార్గమున ఇ: గ్లాంగు నకు వెళ్ళవచ్చునని ఈ నెల 8-క తేదీన వార్తరచివరిని కొలం పోనుండి తెలుపబడినది.

బ్రిటిషు దొరతనమువారు స్వామిహస్తలను రద్దుపరుచుట న్యాయము గాదనియు రాజప్రతినిధిగారు యిబ్బందిని తగ్గించు టకు చేసిన సహాయము ప్రకృతిని యునియును బొంబాయి పాతులు హోమయూనిటీనువారి ఏర్పాటు ప్రకారము గా జ న్నా గారి అధిపత్యముక్రింద సమావేశమై తీర్మానించిరి. తీర్మా నములు రాజప్రతినిధి ఇండియామంత్రి ప్రధానమంత్రిగార్లకు పంపబడును.

క్యొయిట్లాటు జయమునుండి తప్పించుకొనిపోయిన వైస్ రి లలో మరయున్నరు పట్టుకడిరి. రెండుకుపాకులను పట్టుపడి నది. పోక్కునమునుండి వారెత్తుకొనిపోయిన భవములో యూ. 1800 లు గూడ చిక్కినవి. 89 గురులో నికను చేడిక్కని 28 గు నొక అడవిలోనున్నాడు. కాని బాగుగ చుట్టివేరు బడుటకులన వారింక కొందిగోజులలో చిక్కిగలరు. వారెట్లు తప్పించుకొని పోయినదియు తెలిసికొను నిమిత్తము విచారణ జరుగుచున్నది.

రెండవ యుద్ధ ఋణము.

యుద్ధ ఋణ సభ.

సర్ విలియం మేయర్ గారి యువన్యాసము.

నిన్నటి సాయంత్రము ఆండర్సన్ హాలులో గవర్నరు గారి యధ్యక్షత క్రింద యుద్ధ ఋణ సభ సమావేశమయినది. అన్ని వృత్తుల ప్రతినిధులను సభకు వచ్చిరి.

సభా ప్రారంభమున సర్ విలియం మేయర్ గారు యుద్ధ ఋణ సందర్భమున చెన్నపురి స్థితిని గూర్చి తెలుపుచు రాజప్రతినిధి గారు కదచివ 22 వ తేదీన సామ్రాజ్య శాసన సభలో పెట్టిన వాక్యములను నుడివి ఇంకను ఇట్లనిరి.

రాజప్రతినిధి గారు చెప్పినట్లు, యుద్ధ ఋణములను భరణము లభించులాభము గలంగునుగాక! ప్రస్తుతము ప్రత్యేక పన్నులను చేయవలసింది. అట్టి పన్నులనుండి లెప్పించుకొనిన వారు ప్రభుత్వమువారి కోర్కెల కనుగుణముగా యుద్ధ ఋణమునకు తోడ్పడి ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదరుగాక యని కోరుచున్నాను. మొన్నటి శాసనసభ చర్చలో యుద్ధ ఋణ విషయమునకు కృతీకేసుగా పలికిన యతిను చెన్నపురి భూస్వాముల ప్రతినిధియై యుండుట నాకు విచారమును గలిగించినది. ఆతడు ప్రాసించుచున్న యువన్యాసమునందు యుద్ధ ఋణము మూలమున చెన్నపురి భూస్వాములను, వాణిజ్య సంఘములను చాలవలయు గలగును గాన యుద్ధ ఋణమును దాని నేర్పణుప వలదని తెల్పుచున్నాడెను. ఈ స్వాభవరత్న బుద్ధి మీలో నెవ్వరికిని యుండదనియు మీరందఱు సాధ్యమై నంత అధికముగ ఋణములను సగి పొందాడేక లాభమునకును సామ్రాజ్య లాభమునకును తోడ్పడుదురనియు భావించుచున్నాను. ప్రాసించుచున్న సార్వభౌమని సేవలను మిశ్రమందలి సేవలను అధిక బలవంతుడగు క్రైస్తవు నెదుర్కొని పోరుమంక ఫలితమును మన మత్యాసురతతో నిరీక్షించు చున్నాము. ఈ యుద్ధ రంగమునకు పొందూడేకము చాలమూలమునున్నది. మనము యుద్ధ రంగమునందు సాధ్యమైనంత పని చేసలేదన్న ను సార్వభౌమినికి విజయము నున్నట్లుట సర్వదా ప్రయత్నించుచుండవలెను. ప్రస్తుతము యుద్ధ ఋణమునకు చంచాలమైనది యధావిధిని సామ్రాజ్య సేవకు జేయుము. కదచివరకు చెన్నపురి రాజధాని నుండి ఆకాభంగ కరముగ యుద్ధ ఋణము లభించెను. ఈ రాజధాని భవనములను ఇతర రాజధానలతో పోల్చుట సంభావ్యముగ నుండదు. కాని పంజాబు ఇచ్చిన ఋణమునకును సంయుక్త రాష్ట్రము లు ఇచ్చిన యుద్ధ ఋణమునకును సగమైనను, బాగా, వధ్యరాష్ట్రములతో తగిన యుద్ధ ఋణమునకును చాలతక్కువగా మీరొకగట యుండుట చాలవలయు గలగునున్నది.

భూమికి స్థలముండియు, ఆదాయపు పన్నులనుండియు ఒక జీతపు భాగమును నిర్ణయింపవచ్చును అని మేయర్ గారు బట్టెలు ఎత్తి మేలునుండి లెక్కలను చదివెరి. చెన్నపురి యందు ఆ నెలకుల భూస్వాములు భవనములనుగలరు. ఇట్టి భవనములను ఇతర రాష్ట్రములందును గలవనియే చెప్పవచ్చును. చెన్నపురి రాజధాని ఆదాయము పరిపరిధి కుల స్వల్పముగా లభించుచున్నది గనుక ఈ ఋణము పోష్టాఫీసు సర్టిఫికేట్లు మూలమున విశేషముగా వచ్చి యుండవలసినది.

చెన్నపురి రాజధాని పేదదనియు, ఇది వలకు చేసిన సహాయము కంటె అధిక సహాయము చేయ వలదనియు చెప్ప నీయవచ్చును. పేదదనము నకు ఇటును అటును హద్దు లేదు. పొంతాయికన్నక, మఱి కొన్ని రాష్ట్రములకన్నకు పేదయై యుండవచ్చునుగాని ఇతర రాష్ట్రములకన్న పేదగానుండదు. చెన్న రాజధాని కంటె పేదయై యుండియు అధికముగా సహాయము చేసి రాష్ట్రములనుగలవు. చెన్న రాష్ట్రము ఇతర విధములయందొప్పు ఒత్తిడిని భరించుచుండలేదు. చెన్న రాజధాని వాణిజ్యమున యుండవలయుచున్నది. ప్రతిపంతుదారులను విశేష లాభముల నొందుచున్నాడు. యుద్ధ ఋణ రూపమున నెక్కువ నియతదినము యుద్ధ నిధి రూపమున చెన్న రాజధాని అంతగా సహాయము చేయలేదు. కనుక మీ రాజధాని సౌకర్యమును నిల్పుకొనుటకు ప్రయత్నించి చెన్నపురి రాజధాని గౌరవభాగ్యము నాకు గల్గునట్లు చేయదు. నిర్బంధ విధమున నేమియు చేయగూడదనియు, సక్రమముగ ప్రజల నైతిక భారము వహించి జీవితమును యధావిధిని వారి చే నిర్వహించవలయుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. అనిర్బంధ నిధానమున అధికారమును లాభము గలుగగలదు. ఈ విధమున అధికార ప్రముఖులు విశేషముగా తోడ్పడ గలరు. కనుక మీరొక హద్దు మొకరు మరొకరు మరొకరు నున్నారు.

ఆతనికి అధికారవర్ధమువారి బలమేమియులేదు. గతసంవత్సరము యుద్ధ ఋణ సమయమున ఆతడును ఆతని భార్యయును గ్రామములందును పురములందును సంచారము చేసి యుద్ధ ఋణమునకు తోడ్పడవలసిన యావశ్యకతను ప్రజలకు బోధించి ఆనే కులచే ధన సహాయము చేయనిచ్చిరి. చెన్నపురి రాజధాని యందు నట్లే చేయవచ్చును. ఈ రెండవ యుద్ధ ఋణపు మరుతులను గాని అది ప్రారంభమును తేదీని గాని ఇప్పుటి లో ప్రకటింపవలంపలేదు. ప్రకటనము గావించుట పలుకరంధమైనవెనుక అందఱును వివిధ సహాయము చేసి చెన్న రాజధాని గౌరవమును నిల్పుకొనుచు గాక యని కోరుచున్నాను. స్వల్పగా బడులుగలవాడు పోష్టాఫీసు సర్టిఫికేట్లను గొనియు, భవనములను బ్రెజిడి బిల్లులనుగొనియు తోడ్పడవచ్చును. నేను చెన్నపురి పోయిన గాన వాప్రసోప వాక్యములను సోదర పౌరులు మన్నించి కృతకృత్యులగుచు గాక యని కోరుచున్నాను.

శీర్షికలు.

సామ్రాజ్య సహాయము పొందూడేకము చేయవలసిన సహాయము చేయునట్లు ఇంకొక పర్యాయము యుద్ధ ఋణము మహిమించుటకు ఈ సభ వారు ఉత్సాహముతో నామోదించుచు సాధ్యమైనంతవఱకు యుద్ధ ఋణమునకు తోడ్పడుటకు వాగ్దానము చేయుచున్నామను శీర్షికము గా. న్యాయ సర్ బాక్ వాలన్ గారు పాదించిన సర్ విలియం మేయర్ గారు విమర్శనలను గూర్చుచుండిరి. గా. పి. రాజగోపాలాచారి గారు శీర్షికము ననువదించి పద గా. సర్ బెర్నార్డ్ హంటర్ గా. బొబ్బిలి రాజా గారు, గా. జి. రంగాచారి గారు, రాబర్ట్స్, కుర్డున్ పాదుషా సాహేబు గారు బలపఱచిరి.

“గవర్నరు గారును అన్ని విధములను ప్రభుత్వవ్యయములను తగ్గించి ఇతర రాష్ట్రములకు మార్గదర్శకులు కావలెనని శీర్షికమునందు చేప్పకలెనని కె. వ్యాపారావు గారు సవరణను పాదించిరి.

ఈ సవరణ అభ్యర్థించి ప్రోసిజరుబడిన మొదటి శీర్షికమునందలిచేత నేక ప్రముగా న. గీకరింపబడినది.

“సర్ బెర్నార్డ్ హంటర్ గారు ఆధిపత్యమున ఒక సంఘము నేర్పఱచి యుద్ధ ఋణ పునరుత్థమునకు బూనవలెనని కొల్లంగోడు రాజా గారు పాదించిరి. ఈ శీర్షికమును పోయ్యగారు రుద్రునించిరి. ఈ శీర్షికము సంగీకరించుచు అభ్యర్థించు కొంత తదవు సంఘమునుగూర్చి తెలిపవలెనని. రామనాథము శ్రీధర్ గారు అభ్యర్థించు వందనముల నన్నించిరి. ఈ శీర్షికము అనామ్యుకు బాదుషా సాహేబు గారిచే ననువదించబడిన వెనుక సభముగి నెను.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ గామదండకము:— ఇది యేనుపుటలకరపత్రము ఆకర్ణ సభ్యుల గారాయనిరచితము. ఇందు శ్రీ గామచరిత్ర సంక్రమము గవండకరూపమున ప్రాయసజెను. శైలి సులభముగ నున్నది. భక్తి సప్రధానము

తపాలు నోటిను:— కేవల దినము (11-4-18) కుధ్యమ్మము 4 గంటలకు చెన్నపురి నుండి రంపానునకు మైలు ఒడ బయలుదేరును, రిజిస్ట్రేషన్ ఈ త్రైరములు మున్నగునవి కేవలకోణాన పగలు 1 1/2 గంటలవఱకు రిజిస్ట్రేషన్ త్రైరములు బంగీలు మున్నగునవి 12 గంటలవఱకు జనరలు తపాలాఫీసులలో ఒడవేయవచ్చును.

రాయపేట ఆసుపత్రి:— ఈ నెల 16 వ తేదీన జనగోళ సభ వందు రావులవాడగు ఎస్. సి. రాజగోపాలాచారిగారు శీర్షికములను పాదించిరి:— (1) రాయపేట వైద్యశాల యాజమాన్యమును నొరతమునాడు భరించి అందుమూలమున మిగులు రు 50,000 లకు చెన్నపురి కార్పొరేషనువారి ఖర్చులతో సరుకుచు, (2) మ్యూనిసిపల్ ఉద్యోగుల ఎలక్షన్లు విస్తారముగ నున్నది గాన వానిని తోడ్పడి తగ్గించుటకొక కమిటీ నేర్పరచుటకును, కమిటీవారు కార్పొరేషను వారికి నిడిదికను సంపుటము శీర్షికముల నుపపాదించురు. పచ్చగడ్డి బిల్లులు కొలుకెచ్చు పద్ధతి లాభకరముగ నున్నది గాన, కార్పొరేషన్లు యాజమాన్యము క్రింద నుండి వాటిని తప్పించి కొలుకెచ్చు విధానమునుగూర్చి వై కమిటీ వారు నిచారింది రిపోర్టుంపవలయును.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ ఆంధ్రుల సంవత్సరాది మహోత్సవము

శ్రీయుత కౌతా సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి ఆతిథ్యము

ఈ నెల 12 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు చెన్నపురి ఆంధ్రసభ వారి నిలయమును ఆంధ్రాహాలు (9 బ్రాడ్వే) నందు ఆంధ్రసభవారి పక్షమున మ|| కౌతా సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు ఆంధ్రసోదరులకు ఆతిథ్యము నొసంగెదరు. అభినవాద్ధన శ్రీయుత గుండవరపు వేంకటప్పారావుగారు మత్స్యమంత్ర విభేదనాది పలువిధ్యల ప్రదర్శించెదరు. ఉపాహారాది సత్కారము స్వాగత వద్యములు ప్రహసనము మున్నగునవి జరుగును ఆంధ్రసోదరులందరును విచ్చేయప్రాధితులు.

ధన్వన్తర్య ప్రదర్శనము.

కలియుగాధ్యుడగు పృథ్విరాతి గాంచిన యాంధ్ర పుత్రుడు పౌగంధను గుండవరపు వేంకట అప్పారావుగారు కాలయక్షి సంవత్సరాది మహోత్సవ సందర్భమునం దాంధ్రసభ యందీకింది యద్భుత లక్ష్యములను తెలుపగల ధన్వన్తర్య కాలమును పృథ్వీంధరుడు.

ఒక నిశ్చేతముల మీదను రెండు రూపాయలను పెట్టి ఆతని కేసునాయును లేకుండ రెండుబాణముల మెకే పర్యాయము సంధించి ఆరూపాయలను గొట్టుట.

సన్నని నూలు దారమునకు నివృత్తుకట్టి చక్రమువలె త్రిప్పించుట ఆ నివృత్తుకునకు తగుకుండ వాయునుగొట్టుట.

అప్పారావుగారు తమకంఠము గుడ్డకట్టుకొని యుండ ఇతరులొకచోట ధన్వన్తర్య ధన్వన్తర్య ఫలమునందు కొట్టుట.

ఉధయ పార్శ్వములందు పెట్టియున్న వేర్వేరు గుర్తులను యేక పర్యాయము కొట్టుట.

ఒకరు పుల్లను వైకివేయగ దానిని చేధించుట.

వెన్నకాగితము వెనుకనుగాని, తెర వెనుకనుగాని గుర్తు మొకగానిని పెట్టివెయ్యవలెనని చూడకనే కేసులను మనోదండినలను గూర్చుట.

ఒకనుగలిగిన అంబు చివరను బొట్టు పెట్టి ఆబొట్టు ఒకనికి అంబుకొను నట్లతని-కేవిధమున సహాయములేకుండ దానిని బాణముతో కొట్టుట.

శ. స్త్రువులకుచే ప్రసిద్ధి చెందిన లక్ష్యపుణులను గూడ అనుమానముల యుండిన మత్స్యమంత్రమును గూడ వారు చేసించెదరు.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

విషభోజనము చేయించుట:— సరసారావు పేటలో గంగమ్మ అను నామె కొక సోదరుడుండెను. కన్నమ్మయను పతియుక విరంతువు కలదు కన్నమ్మయనా క్లిక గంగమ్మసోదరుడు దగ్గల వారసుగ నుండెను. నిన్నమ్మ కాలము ముందీ యామెను చంపి యామె యాస్తిని తన సోదరునికి చేర్చునట్లెనెంచి ఒకదినమున కన్నమ్మ పొయ్యిమీద విశ్యపుకుండ పెట్టి పనిమీద బైటకు పోయినపుడు గంగమ్మ విశ్యములో విషముకలిపివేసెను. అన్నము ఉడికిన పిన్నుట దానిని నలుగురు తిరిరి. విషభోజనము చేసినవారిలో ముగ్గురు కొంత బాధపడి తేలిరి. ఒకడు తక్షణమే మరణించెను. పోలీసువారు గంగమ్మను పట్టుకొని కేసుచేసిరి. జిల్లాజడ్జిగా రామెట్ల ఉరి తీయబడింది. జడ్జిగారి శీర్షికమువై హైకోర్టులో ఆపీలు చేయబడినది.

ఆనెస్టెసిక్ ఆమె యందేమియు దోష మగు పడలేదు.

ఆమె ఒక్కతెయి బియ్యపు కుండయొద్దకు పోవుట కనకాళము కలిగినట్లును ఆమెయొద్ద విషముండిట్లు ఋజువు యైన సాక్ష్యము నమ్మదగినదియు, బలమైనదియు కాదని భావించి హైకోర్టువారు హంతకు రాలి కిత్తును రద్దుచేసి ఆమెను విడుదల గావించిరి.

చింతాద్రుపి హత్యకేసు:— గత జనవరి నెల 26-వ తేదీన దొరస్వామి అనువాడు యాములాయి అను నానిని ఒక కడురుతో బాదించి చంపెను. పోలీసువారు హంతకుని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. నిన్నటిదినమున హైకోర్టులో కేసునిచారణ ముగిసినది. తాను నిర్దోషియగునట్లు హంతకుడు సాక్ష్యము ఋజువుచేయలేక పాటిపోయెను. జ్యూరీలు వానిమీద నేరమును నిరసరచిరి. కాని యలములాయి తన్నాడిన మాటలకు కలిగిన అహంకారముతో తొందరపడి యట్టిపని హంతకు గావించెనని జ్యూరీలు అభిప్రాయపడిరి. న్యాయమూర్తులకును వారికిరి అభిప్రాయభేదము కలుగలేదు. హంతకుని రి-సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

వృత్తాంతములు

హత్య:—గాజ్పే అనునదిని నజీరు హుస్సేను అను పోలీసు కనిష్టము అలహాబాదులో కత్తితో పొడిచినందుకు ముద్దాయికి రిఫ్టు కలిగితి కి విధింప బడినది.

శ్రైలిలను పట్టుకొనుట:—లాహోరు కుట్రకేసులో శిక్షింపబడి యు జి రా బాగు చెర సాల నుండి పారిపోయిన 18 గురిలో 6 గురు మరల పట్టుబడిరి. ఇక 5 మంది మాత్రమే దొరకవలెను.

విద్యార్హు:—కోయంబుత్తూరు పోదనూరు పట్టణము లకు కావసిన విద్యార్హులని ప్రతివేసిది నీటికుండి కలిగియు టకు 49 లక్షలగును. ఇందులకు చెన్నపురి దొరకనువా రంగీ కరిందిరి.

రైలుక్రిందపడి మరణించుట:—కలకత్తాకు సమీపమం దున్న పోడిపూరు రైలుస్టేషనుయొద్ద రైలుపట్టాలను దాటు టకు యత్నించిన నొక మహమ్మదీయ యువకునిమీద నుండి రైలుపోయి చానిని చంపినది.

ధనము నశపరచుట:—యూర్రు రుణమునకు ధనమును వసూలుచేసి చాని నశపరచినందులకు బాక్సీ జిల్లా బోర్డు యధ్యక్షుడు మార్చన లాటుకు విధింపబడిన 6 నెలల కఠిన శిక్షను అలహాబాదు ప్రాకార్డుచారు ఫిరవరచిరి.

చాందూరు సబ్ డివిజను నందలి మిల్కానూరి, లెంబ లాచార్యుల రెండు వీధులలో క్రిందటి ఆదివారమునా దొక కుపాను పీచెను. ఇండ్లు విశేషముగ కూలినవి. 18 గురు మరణించిరి. దెబ్బలు తిగిలినవా రనేకులు చాందూరునకు వచ్చిరి.

డక్కా డివిజను ఎక్స్ క్యూటీవు ఇంజనీరు సి. వి. లిన్న గారు 4 యేండ్ల కుమారునితో సొక మోటారు బండిమీద బోవుచుండగా నది సిధాముకన్య బండిని డిక్కిరియెను. లిన్న గారు పిల్లవానితో మోటారుమీదనుండి క్రుల్లిపడిరి. లిన్న గారు మెదడు బీటువాటి అనతికాలముననే మరణించిరి. పిల్ల వానికి దెబ్బలు తగిలెనుగాని నశమిగ నున్నాడు.

కొత్తపల్లి తన్నులో మరణించుట:—కలకత్తాలో గత కుక్రవారము నానొక నైనువాడు తన గుఱ్ఱము మెడమీది నాగుకు కత్తిరించు చుండెను. ఆకస్మికముగ గుఱ్ఱము ఇటుం డటు తిరిగి వెనుకటికాలతో వానిని తన్నెను. తన్నుతోనే వాడు స్వాకము తప్పి నేలబడిన. వాని బంధుగులు వానిని వైద్యశాలకు పీనుకుబోయిరి కాని కొన్ని గంటలలో వా డచ్చట మరణించెను.

రాగిశిశువులను దొంగిలించుట:—బొంబాయి శేవు లో గత పోమవారమున నారాయణకుమారావ్ అను సొక బాలుడు 110 రూ॥లు విలువగల 11 రాగిశిశువులను అప వారించి వాటిని యూనాపురలి అను వానికి ఇచ్చివేసెను. గేటుసిపాయి బాలుని పట్టుకొని కేసుచేసెను. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి 9 దెబ్బలు శిక్ష విధించిరి. దొంగయాస్త్రి పుచ్చు కొనిన యూనాఫాలికి 60 రూపాయల అపరాధము విధింప గడిసె.

విద్యావిరాళము:—ప్రొకొర్టు కలీలుకే. పరమేశ్వర ముప్పిరే. ఏ. ఏ. ఎల్. గారి భార్య కన్యాయ శ్రీమతిజి. రిం గమ్మగారి మేరుమీద తంగమ్మ విద్యావిరాళముని పిలువబడు సొక విద్యావిరాళమునకు గాను క్రిశేషురాలైన తంగమ్మగారి తల్లి శ్రీమతి నారాయణి పిళ్ళచంపకుట్టి అమ్మగారు (తిరు వనంతపురము- తంపనూరు-పీచు) 5000 లకు మూలధనముగా సొంక నంగీకరించి 2900 రూపాయల నిపును తిరువనంతపు రములోని మహారాజావారి మహిళాకళాశాల ప్రధానోపా ధ్యాయుని పరమచేసిరి. వీరుగల నాయనబాలిక లాకళాశాలలో విద్యనభ్యసించి నంగీకరించినచో వారికి మూడవభాగము మొదలు బద్దగేయ్యట కావిరాళము లిక్కుబడవలెను. ఈ వి రాళములు వెంటనే యొసంగబడును.

బ్యాంకినారిని మోసపుచ్చుట:—కోయంబుత్తూరు నజ్ కోర్టువారు 10889-1-0 రూ॥లు చెన్నపురి బ్యాంకిలో నిజుర చేసిరి. గతనెల 6వ తేదీని బ్యాంకిలోని రూపాయలు తీసు

కొనబడినట్లు బ్యాంకివారు మొన్నటిదినమున (8-4-18) కోర్టు వారికి నాబు ప్రాసీరి. చెక్కుమీద ప్రస్తుతము చెన్నపురి స్వామికాజుకోర్టు జడ్జి కె. కోదండరామానుజులు నాయకుని సీరస్తాదారు నరసింహరావుగార్లు చేప్పొస్తుయండెనని బ్యాంకి వారు కోర్టువారికి తెలిసిరి. రూపాయలు ఒకపెట్టి పరముగ పంపబడవలయునని చెక్కుపై వ్రాయబడియుండెను. వాడ బడని చెక్కు బాక్కులోనుండి ఆపహరింపబడిన చెక్కుకాగి తముమీద ఈపని జరుపబడినదని తెలియుచున్నది. జిల్లాజడ్జి, నజ్ జడ్జి పి. ఎస్. సీతారామయ్యగారు క్రైబికిని, మైద్రా సు బ్యాంకికిని తెల్లి లెక్కలను పోచాచేసిరి. జరిగిన ఫోన్ క్రి గూర్చి పోలీసువారికి తెలియజేయుబడిన.

మార్కుచాంటుగారు:—వీరుబర్మాలో విద్యాకాభా ధైర్యముగా నియమింపబడినను వాస్త్ర చాలవంతగానున్నది. అధికారులకుగూడ నిది వింతగానే యున్నది. క్రాడకుగారు రాగానే రాష్ట్రేతరునికి కాబాధికారము సొంకుట చాలసం తాపకము. మార్కుచాంటుగారు చాల నమగ్నులు. చెన్నపు రిలో మంచిని చేసిరిగాని ఇతరులను పిలువనంపవలసిన అవ సర మేలకలిగినది. ఇంతవరకును మా కితరుల బాధలేకుండ నున్నది. బర్మావారు పెద్ద యుద్ధోగములలో చేసిరిగూడ నట్లుగారని వెనుక నో మోపుట్టెలుగారు నడిచిన వాక్య మును మరల నాచనణమునకు తెచ్చుట మరంత సంతాపక రము. సాధ్యమైనట్టికి వచ్చినపుడు సాంఘికాచారములలో ఇండియా బర్మాజేములవారికి చాల క్యత్యాస ముండుటను చూచి వింతకొందిరి. ఇంతవరకు మార్కుచాంటుగా రెన్న డను పరిపాలకోర్టుగారి నుండకున్నను ఇట్టి బాధ్యతగలపద వినిచ్చి 20 ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్న యుద్ధోగికంటె నితడు బాగుగా పనిచేయునని ఎటులతలంచినో గ్రహింపజాల కున్నాము. మా ఆభిప్రాయమున నీతని రాకవలన విద్యాభివృద్ధి చాల వెనుకబడి పోవునని రంగూను గజెటు ఈ నెల 8 వ తేదీని ప్రాసీనది.

శ్రైలిలు పారిపోవుట:—పారిపోయిన 40 మంది శ్రై లిలు ఇద్దరు సిపాయిలను గాయపరచి 21 కుపాటులను 4 కాబ్బిలులను 896 బాతుల పండుగుండును 100 బాతుల రక్త్య లను రు 25900 లకు తీసుకొని పోయిరి. పోలీసువారు కెతుక నాగంభిజి. డిక్కికమీచనరును మిలటరీపోలీసు అధికారియును రంగూనునుండి లాంచిమీద నట కేగిరి. శ్రైలిలొక గ్రామమున దొంగిలినట్టి టాను ఆదవికి బోయిరి. కుక్రవారమునాడు సా యంకాలము 5 గంటలకు శ్రైలిలు తప్పించుకొనిపోయిరి. ఆ కెరసాలచుట్టును ప్రవారినోడగలదు. వాని కెడుట మిలటరీ పోలీసుల బారీకేయగలవు. వానిలో 25 గురు సిపాయి లు న్నారు. ఒక భవంతిలో ఆయుధములను నగదును గలదు. మ ధ్యమ శ్రైలిలొకట్లుగలవు. ఇద్దరు గజదొంగల ప్రాత్యాపామున నీకుట్టు జరిగినది. వారిలో సొకనిని చెట్టుకు నీళ్లుపోయుటకు వెనుకటితీసి ఆపనిముగిసిన పిమ్మట మరల లోనికి పంపు సమ యమున శ్రైలిలో నొకడు లాన్న నాయకుని పట్టుకొనెను. ఆలోపలనున్న శ్రైలిలందఱును పారిపోబోయిరి. సంకులములో నాయకుని సన్నితో మెడమీద పొడిచిరి. ఇంకొక భటుని గూడ పొడిచిరి. వారు తక్కిన వారినందరిని (మొ త్తము 48 మంది) గూడ విడిపించిరి. వారు ఆ యు ధా గా రమున ధనాగారమును పగులగొట్టి రు 15000 లు నగదును రు 16000ల నోట్లను అపహరించిరి. వోల్వేన్ నన్నిటిని చింపి చేసిరి. ప్రజలనుభయపెట్టుటకు వండునుకాల్పిరి. కుపాతులన్ని యును దొంగలవశమగుటచే మిలటరీపోలీసులును ప్రజలును ఏమియు చేయజాలకపోయిరి. గ్రామములోనివారు భయంకరి తులైరి. 8 గురు శ్రైలిలు తక్కినవారితో పోలేరు. ఇద్దరు మరల వచ్చి లొంగిపోయిరి. వారు యాజాగ్రామమున దోచు కొనినపిమ్మట విడిపియిన 9 గు రొకచో మిలటరీ పోలీసుల కగుపడిరి. ఇటీవల మరి 14 గురు లొంగిపోయిరి. 26 గురు మాత్రమింకను దొరకలేదు. వారు రంగూనుకు చావుననున్న అడ విలో నున్నారు ఇంతవరకు 2 కుపాతులమాత్రమే దొంగిలినది. వారికి ఆహారపదార్థములు లేనందునవారు ఆయుధములను ధన మును అడవిలో పూడ్చి ఒక్కొక్కరుగా రంగూనుకు చేర దనిని తలచుచున్నారు.

చెట్టెక్కికడి మరణించుట:—రాజధాని కళా శాల తోటవారి రాసుననాయక ఆనవాడు నిన్నటిదినమున చిన్నచ్చి కొమ్మలకొక కు రావిచెట్టు ఎక్కి పట్టునదికి క్రింద పడెను. కొండలు వానిని తీక్షణమే రాయపేటపైద్యశాలకు తీసుకపోయిరి కాని వాడచ్చట మరణించెను.

జేతీయవిద్య.

ప్రముఖుల లేఖలు.

నో రసవివార స్థానుగారు ఎం.ఎ., డి.ఎల్., సి.వి.ఇ. జేతీయ విద్యా సంఘాధ్యక్షునిగ మీకును, మీ సహచరరుల కును జేతీయ విద్యా ఫలసంసిద్ధి కొఱకు మీరు చేయుచున్న ప్రయత్నముల పట్ల నా యభినందనములను తెల్పుచున్నాను.

బంగాళము నందు మొట్టమొదట జేతీయ విద్యోద్య ము ప్రారంభమైనది మొదలు ఇంత వజకును ఆ యు ద్య సు ముతో నేను సంతత సంబం ధము గలిగియున్నాను. 1906 సం॥ ఆగష్టు 14 వ తేదీని జరు పబడిన ఈయుద్యమ ప్రారంభోత్సవమునందు ఈయుద్యమనిజ యముమీదనే మనజేతపు మహాభాగ్యోదయము ఆధారపడి యుండునని నేను చెప్పియుంటిని. ఇప్పటికి ఆయభిప్రాయమే నాకుగలదు. ప్రభుత్వమువారి విద్యావిధానము మనయనసర ములను తీర్చు ద ని యు తీర్చు జా ల ద ని యు వానమృకము. ఈవిద్యావిధానమునకు సాంకేతిక, పారిశ్రా మిక, వాణిజ్యర్యకసాయ విద్యలు చేర్పబడినగాని ప్రయోజన ముండదని నాయభిప్రాయము. ఈఫలమే జేతీయవిద్యాసంఘపు ఆశయఫలము. ఈ యుద్యమము విజయవంతమగుటకు దీనికి సర్వప్రజామోదము సెడగూర్చవలెను. భారతపుట్టుక కంద టికిరి ఈ సంఘపు ఆశయములను నచ్చజెప్పవలెను. మీరు మహాప్రయత్నములనుసల్పి జరుపుచున్న జేతీయ విద్యావారము విజయవంతమగునని విశ్వసించెదను.

శ్రీయుత మోతీలాల్ హెన్స్- (అమృతబహు ప్రతాప సంపాదకులు)

మన ప్రజలకు స్వారాజ్యమును సంపాదించుటకు సర్వ ప్రయత్నములను నల్పుచున్నాము. దీనికి అనుగుణముగా విద్యారంగమునందును మనము స్వారాజ్యమును సంపాదించ వలయును. అనగా జేతీయ ప్రముఖుల విచారణక్రింద జేతీయ ప్రముఖుల ఆశీనమున జేతీయవిద్యను సంపాదించవలెనయే నా భావము. మనవిద్యావిధానము జాతీయత్వమునొంది మన యా ధీనమున జేర్చబడు నంతవజకుమనకు స్వారాజ్యము సిద్ధింపదు. చాలకాలముగ నాకు సంబంధించిన "అమృతబహు పత్రిక" లో ఇప్పుడున్న విద్యావిధానము మన ప్రజల పౌరుషమును బోనడచి, మనపురుషులను కుడిచివేయుచున్నదని ఆ నేక పర్యాకుములు వ్రాసియుంటిని. నాకు వయస్సెక్కుకయగు కొలదిని ఈభారమును నావ్పానయమునందు మఱింక గాధముగ పోరుకొనుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న విద్యావిధానమే మనకు సరి పడదు. మొట్ట మొదట యెం దు ల కా విధాన మేర్పఱుపబడిన ఆ ఫలము సంపూర్ణముగ గల్గినది. మొట్టమొదట ఈ విద్యావిధాన మేర్పఱుపబడినది, ప్రభు త్వోద్యోగములందు నమ్రులై బదులుమాట్లాడక పనిచేయుగల గుమాస్తాలను తయారుచేయుటకు కొండలు వ్యాపకాదులను గూడ ఈ విధానము తయారుచేసినది, ఎట్లో ఈ న్యాయవాది బృందమునకే నాకు కొంత ఆనాభిప్రాయము గలదు. మన కిప్పుడు గుమస్తాలకర్తలేను. సత్వోదయత్వము గలిగి, వైర్య ముతో నిలచి లోకవ్యవహారములను తమంతట తామే నిర్వర్తిం పజాలి సాంక్రామిక, విద్యా, సారస్వతాది విషయ ములందు అభివృద్ధి పెంపొందింపగల పౌరబృంధము కావ లెను. వీరే స్వారాజ్యకాళకు మెల్లగా నొకాశ్రయమునకు జేర్చ గల్గుదురు. జాతీయస్వాతంత్ర్యో మొనగబడిన వెనుక వారు పరిపాలనము భారము వహింప కత్తి గల్గియుందురు. కనుక నేనీ జేతీయవిద్యోద్యమమునకు వ్యాపకతూర్వకముగ స్వాగ తము నొసగుచున్నాను. దీనిని మంచి సాహాయ్యముతో ప్రయ త్నించినచో మన కామిత్యాధ్యము సఫలము కాగలవు. జేతీయ విద్యావిధానము నందు మతవిద్యను అధిక ప్రాముఖ్యము నొస గుట నా కిపరిమితానుదము గల్గించినది. ప్రస్తుత విద్యావిధా నము నందు జేతీయ లేదు. ఇతర విషయములతో పాటు న్యాయమును లేదు. మన ఆధ్యాత్మికాభి వృద్ధికి తోడ్పడని విద్య ఎందులకు? జేతీయ విద్యోద్యమమున కృషి నల్పుచున్న పోదరులు తమ యుద్యమమున విజయము లగుదురు గాక అనిచూ, ఉద్యమము ఫలప్రద మగును గాక యనియు ఆశ్చర్య మిందు నున్నాను.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

—0—

శ్రీమద్రాష్ట్రాధికార సర్వీసునంద భారతీయులు వారు గతనెల 28-వ తేదీన తిరుమలను దువస్థానించి, జాతీయ ధర్మమును గురించి చెప్పిరి.

వంగ ప్రాంతమునందు భక్తపురమునందు స్థాపితమైన భిక్షు మందిరము వారు ఏప్రిల్ 19 వ తేదీ మొదలు సీతానామని దీర్ఘవహారోత్సవమును జరుపుటకు నిశ్చయించినట్లు.

కర్నూలు జిల్లా పంచాయితీలో ఎస్.పి. జి. ప్రెయిసింగు పాఠశాల చదువుచున్న కోస్తావరము గత నెల 21 తేదీన నలుగురు శత్రువుల వే. జి. కింగు వి. సి. ఎన్ గారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది.

వెల్మూరులోని లక్ష్మీనరసింహస్వామివారి ఆలయోత్సవము కోస్తావరము వైశాఖ చంద్రుని ప్రారంభమగును. అమావాస్యకలహం యెన్నియో యుత్సవములు కూడ జరుగును.

బందరులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠశాల కిటీవల కాళగ చక్రవర్తిగారి పేరునందు పాఠశాల నెలకొల్పబడినది. వీరలకు ధర్మముగను, సామాన్యులకు అధర్మముమీదను చదువు చెప్పెదరు.

గంటామి జిల్లా పల్లెకొమ్మిడియందు ఆయుర్వేదవైద్యులు గనుండి వీరలకు ధర్మాగ్రము వైద్యము చేయుచున్న డాక్టరు జి. శ్యామసుందర రావుగారు పల్లెకొమ్మిడి వద్ద బరంపురము వైద్యదర్శి పురమును భీతిలి వారిసెట్టు చేయవద్దని ప్రార్థించుచున్నారు.

కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ తాలూకా అంగలూరులోని బాలలసంస్థి భాండాగారమునకు తెజవాడతాలూకా పునాది పాదు గ్రామపాక్షిపులు యాగ్గగడ్డ పేరయ్య చౌదరిగారు నూటపదహారు రూపాయల బహూచిచేసిరి. వారికి భాండాగారము వారు కృతజ్ఞులు.

కరికం తాలూకా కిరంల గ్రామమునందలి ప్రజలు స్వీటు కనుచే బాధపడుచు ప్రభుత్వమువారి సహాయము సేయుచు వచ్చుచున్నది గ్రామవాసి యొకరు మాకు తెలియజేయుచున్నారు. గ్రామవాసులకు తగిన సహాయము చేయుట పాలకాధికారుల విధి.

బందరులోని, ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశసాని హిందూబాలికా పాఠశాల బాలికాలోనేమరు బాలికా పాఠశాలలోని బాలికల బహుమాన ప్రధానోత్సవమును బృందావనపుర శ్రీ సమాజపు 12 వ వార్షికోత్సవమును నిజీవల ఆనీబీజంబుగారి యాజమాన్యముక్రిందను జరిగినది. అధ్యక్షురాలు శ్రీమద్రాష్ట్రాధికారి గురించి యుభయవంశము.

పండిత ఉమామహేశ్వరశాస్త్రిగారు రెవ తేదీన గోదావరి జిల్లాలోని వెద్దాపురమునకు వచ్చి ప్రాచీనభారతమతోద్ధరణముగురించి యుభయవంశము. వారు తునిగ్రామమునకు కూడ వెళ్లి యుభయవంశముచ్చి. వీరిని వెన్నపురి ఆంధ్రప్రదేశ్ వారు ఆరంభమునందు సత్కరింపవలసియుండు నని ఒక విలేఖరును నలహా నిమిచ్చుచున్నారు.

కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ తాలూకా బొందపాడులోని శ్రీ రామవల్లభ పుస్తకభాండాగారమును నిర్వహించుచు టకురీ రామిండుగారిరు. గ్రంథాలయపోషకులు ప్రతిసంవత్సరమును ధనముచెల్లించుటకు కష్టముగనుండును కావున మూలధనములకు కొందరు నూలుమొదలు 5 రూపాయల వరకును నూ 500 లను సహాయము చేసిరి.

చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరి సమీపమున 2 మైళ్లదూరము నందలి కొండపాడు గ్రామస్థులు మొగలరెడ్డిగారి వారాయణ స్వామిరెడ్డిగారు, శతేశరెడ్డిగారు రెవ పోషకులు సువర్ణముఖ సదీమోపమున శివాలయమును నూతనముగ నిర్మించి గత నెల 16 తేదీ మొదలు 18 వరకును కుంభాభిషేకములను చేయించి 4 వేల వంశికి అన్నదానముచేసి యుండిరి. మొత్తముమీద 4 దినములు అన్నదానము జరిగినది.

గోదావరి జిల్లా గోపాలపురమునంద జేపేటను చాలమంది అంటువ్యాధులచే చనిపోవుచున్నారనియు, గ్రామపాలకుధ్యము దాగుండలేదనియు వోక విలేఖరుడు మాకువచ్చిని దానిని రాజాగారు బాగుచేయుచుటకు కోరుచున్నారు. వారు 300 లు గ్రామాభివృద్ధి కిచ్చియుండిరి.

గుంటూరు జిల్లా ధూళిపూడి హిందూమిడిలో స్కూలు పేదవిద్యార్థిసాహాయ్యనిధికి హిందూమిడిలో స్కూలు కమిటీ వారు రు. 50-0-0 విరాళ మొసగిరి. ఈ నిధి కొలదికాలము క్రిందటనే యేర్పరుపబడినను ఇప్పటికి రు. 250-0-0 వసూలుగుటయు, 17 పేదబాలలకు సాహాయ్యము జేయుటయు జరిగినదట.

కృష్ణా జిల్లా నూజివీడు తాలూకా కాటూరు గ్రామము నందు వాణ్ణ సరస్వత్యగారి యాజమాన్యము క్రిందను రైతులు సమావేశమై మాగాణి మధ్య నున్న మెరక మైసలకు మూలముల క్రిందను సాగుచేసి నందునకు రైతులకు శిక్షార్థపు పన్ను విధించబడినదియు, ప్రస్తుత మున్న మాగాణి భూమిని మెరక క్రింద మార్చుకూడదనియు మున్నగు సెన్సియో తీర్మానములు జరిపిరి.

1918 వ డిసెంబరు నుండి, వెల్మూరు తాలూకా జన్న వాడ జేకరపు దావాను సర్వేపల్లి వాసులంత రావుగారు వాదిగనుండి జరిపించుచుండ సంతలో మైలాపురము నందలి ధర్మరక్షకసభవారు ఆభారమును వహించి కొంతకాలము జరిగి ఆ తట్టుకు తిరిగి మామటలేదనియు నందులవ జేరకనము నకు చాలసామ్య సప్తము కలుగుచున్నదనియు విలేఖకు లొకరు మాకు తెలియ జేసి అధికారు లావిషయములను విచారించి న్యాయమును దయచేయుటకు ప్రార్థించు చున్నారు.

వెల్మూరు నందలి గోసంరక్షక సమితి నిర్వహ్యముగ పనిచేయు చున్నది. గతనెల 28-వ తేదీన పద్మశతరాసు య్యగారి యగ్రాసనాధికర్యము క్రిందను జరిగిన సభయందు మలవట్ల నూర్వప్రకాశరావు వల్లూరివేంకటరావు జవాబి అప్పారావు శ్రేష్ఠిగారు గోసంరక్షకముగురించి యుభయవంశించిరి. రిసీవరు అశీషునకు యెడురుగ గల జాగాను పుయ్యూరు జమీదారుగా రిచ్చిరి. అందు 80 రూపాయల పెట్టి నీటి కుండ్లను బూరికెట్టి లక్ష్మీ వేంకటేశ్వరారావు గారు కట్టి చిరి. తిరుగుతు తో కార్యరీత్యాక సభ నిర్వహ్యము.

ఒక గ్రామోద్యోగి గిల్లువ్రాయుచున్నాడు:— గ్రామోద్యోగి గిల్లులు ఫిర్కా, తాలూకా, జిల్లా రాష్ట్రసంఘముల స్థాపించి ఫిర్కాయందుండేను గ్రామోద్యోగులందరు సభ్యులై యాస్పత్యమునకు వలసిన ప్రక్షేప చర్యింపవలయును. ప్రతి ఫిర్కాసంఘము నుండియు కొంతమందిని తాలూకాసంఘము నకును, తాలూకాసంఘమునుండి కొంతమందిని జిల్లాసంఘము నకును, జిల్లాసంఘమునుండి కొంతమందిని రాష్ట్రసంఘమునకును ప్రతినిధులుగ నింపవలెను. రాష్ట్రసంఘమునందామోదించబడినవిషయముల యధికారులకు నివేదించి వలసిన సుఖముల విధాయకముగ యొసంగునట్లుజేయవలెను.

గుంటూరులో ఎ. ఇ. ఎల్. ఎమ్ కాలేజి ప్రాధికారి నుపాలరైన రెవరెండు ఎల్. ఎల్. యూలు డి. డి. పి. ఎల్. డి. గారిని గౌరవించుటకుగాను ఎ. ఇ. ఎల్. మిషను వారు వారి పేరున కొన్ని ఉపకారవేతనముల నియ్య తీర్మానించుకొనిరి. ఈ వేతనములదేమునట్టి విద్యార్థి ఆయాపాఠశాలలో ఇనగ్గాలు మైసోపరీతుకు వెళ్లిన వారలలో ప్రథముడుగాను వీరవాడుగాను నుండవలయును. గుంటూరు జిల్లాలోని ఆరు ఉన్నతపాఠశాలలకు ఒక్కొక్కవేతనము నేర్పాటుచేయబడినది. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి 44 రూ. చొప్పున ఎనిమిది నెలలు ఇయ్యబడును. మఱియు ఈవేతనముపొందునట్టి విద్యార్థులలో అనియత పరీక్షలో ప్రథమమున జయమొందిన వారికి సీనియరులో గూడ ఇయ్యబడును.

కృష్ణా జిల్లా పిప్పరనుండి యొక రిల్లు వ్రాయుచున్నాడు ఆంధ్రజాతీయకళాశాల ఆంధ్రుల కీర్తికి దిన్నామై నెలయు చున్నది. జాతీయవాదమున ఆంధ్రజనులు ఆలంకారము మాతృసేవాక్షితు ధరించి యథాశక్తి సువర్ణపుష్పములతో మాతృపాదారవిందములను పూజించి మాతృజేతా ప్రసాదా శిర్యాదములను స్వీకరించి ధన్యులైయుదరుగాక! జేకనాడుకు విద్యార్థులగు యువకులు ఆంధ్రసభానిర్వాహకులు గ్రంథ

భాండాగార సభ్యులు నాటకసామాజకులు మారికథకులు పత్రికాపాఠకులు జాతీయవిద్యార్థిత్వమును దానిమహత్వమును ప్రజలకు బోధించి మెచ్చుకొని తృణయనక, కణయనక ధనమును గ్రహించి సమకూర్చి జాతీయవిద్యార్థినిధికిచ్చి జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనల చిరస్థాయులుగా నొనర్తురగారి!

మైదాబాదురాష్ట్రము నందలి విద్యార్థివృద్ధి గురించి ఒక రిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఇప్పటి జనులు విద్యా విహీనులై కాలమును గడుపుచుండిరి. ఇరువదన శతాబ్దమునందలి ప్రపంచమంతయు కన్నబెరిచియుండగా యీ రాష్ట్రీయులు ఇంకను మేల్కాంచలేదు. సర్కారువారు ఈ రాష్ట్రమున అనేక పాఠశాలలు స్థాపించిరి. ప్రతి పట్టణమందును, లోవరునెకందరి పాఠశాలలు మాత్రమే యున్నవి. కొన్ని పట్టణములందు మైన్ స్కూలులుకూడ నున్నవి. ఇవట బాలురకు వేతనములు బహుశక్తుక. స్కూలు ఫయిసలు చదువు వారికి ఒకరూపాయి (హాళి) జీతము. ఇచ్చట పాఠశాలలో సంఖ్య బహుకొద్దిగా నుండును. బ్రిటిషు పాఠశాలలో అనేకమంది విద్యార్థులుండి, చూడుటకు కన్నబుడువగా నుండును. అవట లోవరునెకందరి పాఠశాలలో నయిన బాలుర నెరుగుండురు. పాఠశాల కలంకారము బాలురేగదా? అవట తల్లిదండ్రులు శ్రద్ధవహించి విద్యను జెప్పించుదురు. ఇవట విద్య యనినయేమే యెరుకలేదు. పాఠశాలలయందు గొప్ప, గొప్ప పరీక్షలందు కృతార్థులయిన నుపాధ్యాయులు గలరు. ఇరియు సర్కారువారి పాఠశాలలు, ఇవట ఉపాధ్యాయులకు యుచిత వేతనముకూడ లభించును. పాఠశాలకుబోయిన యున్నయుత్సాహముబోవును. పాఠశాలలందలి బాలరసంఖ్య చాలతక్కువగా నుండును. ఒక్కొక్క లోయరు నెకందరి పాఠశాలసంఖ్య 150 నూట యే బది యుండిన అది చాల గొప్ప. బ్రాహ్మణులు యాచనవలన జీవనముచేయుదురు. వైకుంఠ ఒకటిరెండు సత్రములలో వారికి భోజనమిడుదురు. వారికి విద్యనునిన తలనొప్పి, వైకుంఠ భాగ్యవంతులు, వ్యాపారముజేసెడి వారికి విద్యయేల నెదరు. వారికి ఆంధ్రభాషయందు నయినశ్రద్ధలేదు. అగ్రజాతులే ఇట్లుండగా తక్కిన జాతముల సంకతి జేరే జెప్పవలయునా; ఇచ్చట విద్యున్ను, పుస్తకభాండాగారములు ఎంతమాత్రములేవు. పత్రికలు చదువు వారుగాని తెప్పించువారుగాని బహుకొద్ది.

కలకత్తాలో జీవించుచుండిన చెన్నరాష్ట్రీయు డొకడు ఒక పాశ్చాత్య శ్రీని యెరుక్కుచుట:— కలకత్తాలో ఒట్టు శాస్త్ర వాణు వీధిలో నివసించు చుండిన మిస్ డైజేపుట్టు అను నామె గతనెల 17-వ తేదీ నాయంకాలము 5 గంటలకు మిండ్లై వీధిలో నివసించుచున్న తన స్నేహితు రాంద్రను చూచు నిమిత్తము తన తల్లితో కూడ బోవుచుండెను. అయ్యాస్వామి అను మెక చెన్నరాష్ట్రీయుడు ఆమెచేతని గట్టిగ పట్టుకొని కత్తితో నామె భుజముమీదను కడుపుకక్కులోను పొడిచి ఆమెకు హత్యగానించుటకు నిర్దగనుండి నపు డొక నౌఖరీవాడు వారిరువురుకు మధ్యబడి బలవంతము వానిచేరిగొని కత్తిని ఊడబెరిగొని అయ్యాస్వామిని పోలీసువారి కొప్పగించెను. వారు వానిమీద కేసుచేసి, మిస్ డైజే సీ ఉడ్డు గారు జనరలు ఆనుపత్రిలో నొకవారము దినములు జిక్కిననొంది ఆకోగ్యమును జడసిరి. మిస్ డైజే ఉడ్డుధరించిన బట్టలామెను బ్రతికించినవి కాని లేని యెడల ఆమె మరణించియుండునని జనరలు ఆనుపత్రి డాక్టరు చటర్జిగారు నడిచిరి. ఆ అక్రమపు పని జరిగిన దినముదయమున అయ్యాస్వామి ఆకత్తిరిగొనినట్లుకు, వాడాదినమున సన్యాసి వరతేశరీరము నిండ బూడిదను బూసి కొని వీధులగుండదిరుగుట తాను చూచినట్లు ను కాళిఘాటులో నొకమఠావాదాడుగు ఘోష్ వీధిలో దారిన్ అను వాడు సాక్ష్యముచెప్పెను. మిస్ డైజే ఉడ్డుగారు వేరే బట్టుకొనిన తోలు సందితో విశేషభాగ్య ముండును భావించి ఆమెను చంపి సందితో బారిపోవలెనని యాలోచించి నేరపు డీపనిని జరిగించినట్లు తమకు నోచుచున్నట్లు ఇతె సెక్రెటరుగారు నడిచిరి. ఇతిర సాక్షి విచారణకు వాయిదా జేయబడినది.

కారదాంబ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని అను నాటకము. సంఘదురాచారసంగ్రహమునకు ముగ్ధ మిందు వాడుకడినది. ఆందరు జరివితిరవలయును. కల 0-1-00 పోస్టిజే నెలు. ఆంధ్రప్రతికాకార్యాయము, 7 కేబుకెట్టి పిడి, కుదరాను

The Great War.

(6)
(Reuter's Agency)

German Plans Upset.

Profound Effect in Fatherland.

Western Front Reciprocal Artillery Activity.

LONDON, April 9.
Last night's French communiqué said: Enemy pressure continued north of the Aisne in the region of the Dower Coudy forest. Our advanced elements resisted and delayed the advance of the enemy, who were very superior numerically, inflicting very heavy losses. There was reciprocal lively artillery activity on the Somme front and between Montdidier and Noyon.

Terrific Enemy Bombardment.

Troops Vigorously Awaiting Offensive.

Reuter's correspondent at British Headquarters says: Just before dawn this morning, the enemy developed a truly terrific bombardment north of the Somme lasting an hour, but I have not yet been able to learn the meaning of it. Our troops are ceaselessly vigilant for an early resumption of the German offensive on a grand scale which is expected at any time. We retaliated to the gas-shelling of Amiens by gas-shelling German positions about there.

German Plans Upset.

We now know definitely that the objective of the big attack on the 5th, by ten divisions of Von den Maritz's army, was the high ground about Douzeucourt, Mailly-Maillet and Colin Camp. This encounter developed into a pitched open battle in which, in spite of his superior numbers, the enemy made very little headway. Our counter-attacks have since further reduced his gains. German prisoners, subsequently taken, state that this failure considerably upset all plans, since the German second army is so disorganised by it that further serious effort is impossible for some days. They also say there is much confusion behind the enemy lines and a lack of Italian owing to many people not knowing quite where they are. A draft recently arrived for the 96th Infantry Reserve, composed of thirty men who had participated in the Berlin strike.

Weather Against Germans.

Reuter's correspondent at British Headquarters telegraphing this evening says: The heavy bombardment, mentioned earlier, died down after an hour, apparently smothered by the violence of our reply. Wet, cold and dreary weather has commenced. It is said that the weather during this offensive is the first time that luck in this matter has gone against the Germans.

Intense Enemy Artillery Activity.

This afternoon communiqué from F. M. Haig says: Enemy's artillery, early this morning developed great activity from the Labasse canal to southward of Armentières. There was heavy hostile shelling in the neighbourhoods of Villers-Bretonneux and Mericourt-l'Abbe.

Check of First German Onslaught.

Profound Effect in Germany.

LONDON, April 8th.—The severe check given to the first German onslaught has had a profound effect in Germany. The loss of officers was immense and caused a reconsideration of ways and means. The bringing in of wounded by night has not concealed from the public the awful losses in men sustained. Fresh drafts from the East to take the place of depleted divisions have arrived and a second army of assault is ready and moving. Amiens is another Verdun.

Germans' Heavy Losses.

An American special correspondent in France writing to the Exchange Telegraph Company says that the Germans have up to the present employed in their offensive a hundred divisions, a quarter of which have been withdrawn on account of losses.—("Pioneer")

Nothing to Report.

(10-20 P. M.)—A British communiqué says:—Except for hostile artillery fire on different parts of the battlefield, especially in the neighbourhood of Bucquoy, there is nothing to report.

British Aerial Activity.

Seventeen Enemy Machines Felled.

In a communiqué with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says: Our low flying machines dropped ten tons of bombs and fired many rounds on hostile troops and transport on the battle front. We brought down eight enemy machines and drove down nine. Four of ours are missing. Night flying machines dropped five and half tons of bombs on the Douai railway station.

Transportation of Troops to France.

Already Accelerated.

WASHINGTON: Acting Secretary for War announces that the transportation of the American troops to France has already been accelerated.

U. S. Warships in Europe.

NEW YORK:—Mr. Daniels announced that over 150 American warships, exclusive of submarine chasers, are now operating in European waters.

Renewal of Attack Expected.

German Lies and Helplessness.

PARIS:—A Semi-Official Statement says:—A renewal of attack on a vast front must be expected. Yesterday on the Oise and Aisne, we withdrew in order to reduce the extent and after fulfilling the mission of holding the enemy, while the French main body took up new positions.

tions. Germans are attempting to represent this simple operation as a great German attack, perhaps hoping to attract some of our reserves here and so ease the Somme front which is still their main objective. Enemy is employing French prisoners three kilometres behind firing line.

Great Britain

Premier's Appeal for Men.

The Dominions Response.

Australia's Attitude.

LONDON, April 8.
All the Dominions are responding most enthusiastically to Mr. Lloyd George's appeal to them to send reinforcements as speedily as possible. For example, the Australian Government has sent a message to the Imperial Government saying, "Australians are resolved to do their duty in the present crisis. Whatever needs to be done, will be done." Mr. Hughes is exhorting every citizen to do his utmost to make voluntary recruiting a success.

Ministers Interview.

MELBOURNE:—The Federal Ministers, interviewed regarding Mr. Lloyd George's appeal for reinforcements, declare "It is a significant and imperative truth to which Australia must respond."

New Zealand's Response.

WELLINGTON:—The Prime Minister, Mr. Massey states that the Government intends to comply with Mr. Lloyd George's request for additional war efforts. Details of the Government's proposals in the matter will be announced in Parliament after consultation with the Imperial authorities.

South Africa's Welcome.

CAPE TOWN:—Mr. Lloyd George's message has been received with the most cordial welcome. It is most timely because it came upon the eve of a closely organized recruiting campaign throughout South Africa, from which results are confidently anticipated.

Ireland and Conscription.

LONDON, April 9.
Lobby correspondents of the "Daily Telegraph" and the "Morning Post" state that the application of Conscription to Ireland may be contingent upon the report of the Convention and the offer of Home Rule by Government. The "Daily Chronicle" implies the Government would make the grant of Home Rule conditional upon the adoption of Conscription.

Premier's appeal to India.

Press Comments.

LUCKNOW, April 9.
The "Indian Daily Telegraph" is convinced that the Premier's appeal to India will be productive of a thorough-going response. It adds:—The time has arrived for taking new stock of the possibilities of this gigantic country and of a great and loyal people in defending itself against aggression from outside. To enable this to be accomplished complete trust is requisite on both sides as also removal of all obstacles which stand in the way.

"Pall Mall Gazette"

LONDON, April 9.
"Pall Mall Gazette" says: Lloyd George asks the Government and people of India to redouble their efforts. If the former obey the behest, there is no doubt of the response of the latter. The manner in which India has associated herself with war having regard to opportunities given her, leaves no room for doubt regarding her readiness to take her full share in the Empire's effort. Reserves of India could not be turned to better use than the frustration of the enemy's designs in the East and averting from her hundreds of millions the fate that would not be distinguishable from the most ruthless slavery.

"C. and M. Gazette"

The "Civil and Military Gazette" says:—The message which the Premier sent will only meet with one kind of response, a response in action not a response in words. His Excellency the Viceroy has sent a fitting reply in words. It remains for India to justify these words. India has done much, but she can do much more. All that she needs is to be shown the way. It is very earnestly to be hoped that the Government of India will come forward with concrete proposals to enable the Princes and people to give effect to the Viceroy's words.

Indian Tea Sales.

LONDON, April 8.
7,405,000 pounds of Indian and 1,560,000 Ceylon tea were put up at balloting to-day.

General Botha's Appeal.

Warmest Response.

LONDON, April 8.
CAPE TOWN:—General Botha's appeal has made the deepest impression throughout the country. It has resulted in greater response of recruits in Capetown than on any ordinary recruiting day during the last eighteen months.

Promotion to General's Rank.

Henceforth by Selections.

LONDON, April 9.
A Royal Warrant states that promotion to the rank of General will henceforth be by selection instead of seniority.

Mr. Bonar Law and Increased Revenue.

LONDON, April 9.
"Daily Mail" says that Mr. Bonar Law, in his new Budget, hopes to obtain thousands of millions from taxpayers by increasing income tax duties on beer and spirits and licence also on tea, coffee, cocoa and sugar and by imposing "ad valorem" tax on articles of luxury.

LABOUR AND THE WAR.

Policy of Conciliation Abandoned.

Prussian Brutality Unmasked.

LONDON, April 9.
Mr. Arthur Henderson, speaking in London said that Kaiser and his War-Lords by the latest attack had drawn British people together in a consecrated and determined effort to destroy military.

Mr. Henderson said that he had abandoned the policy of conciliation which he had hitherto favoured, because the western offensive, following on the shameful treatment of Russia, proved that the organized Prussian brutality was seeking world-domination and threatening the free development of national and international life.

France

Execution of Bolo Postponed

LONDON, April 7.
PARIS:—The execution of Bolo has been postponed, in order to allow him to make a statement which may bear upon the other cases before the court.

French Claims to Alsace-Lorraine.

The Austrian Emperor's Admission.

LONDON, April 9.
PARIS:—Premier Clemenceau has issued a note regarding Czernin's lie, in which he states that the Austrian Emperor, in a letter in March 1917 admitted the justice of the French claims regarding Alsace-Lorraine. Newspapers regard the admission as most important.

Russia

Destroyed Russian Warships

LONDON, April 8.
The State department learns that the Russian warships blown up off Finland were destroyed after German warships had fired upon them. Three of the former were battleships.

Siberia

Situation in Siberia,

Reasons for Allied Landing.

Brutal Attack on Japanese.

LONDON, April 9.
TOKIO:—It is confirmed that the British landed at Vladivostok on the 5th. They did so principally to protect the railway station and the vicinity of the British Consulate. The landing of the Japanese is expected to result in the restoration of order. It is stated that the Japanese landing was inevitable, owing to repeated brutal attacks on Japanese residents by so-called Bolsheviks. Some of the attacks were so revolting that they were almost certainly perpetrated by German prisoners. For example, a whole family of Japanese children were murdered in sight of their mother, who committed suicide in order to escape a worse fate.

Not Indicative of Japanese' Intervention.

Reuter is informed that the British and Japanese landing at Vladivostok is solely necessitated by the disturbances in Vladivostok where, on the 4th, Japanese business premises were pillaged and Japanese killed. The landing has no relation to any so-called Japanese intervention in Siberia, nor to any movement of a wider character than indicated.

Russian Protest to Allies.

MOSCOW:—The Commissary for Foreign Affairs has formally protested to the Allied representatives regarding the landing at Vladivostok, demanding the immediate withdrawal of the forces. The Allies replying have characterised the landing as purely a local affair due to local complications. They also said that the affair would be soon settled.

State of War Proclaimed.

PETROGRAD: The Government has proclaimed a state of war throughout Siberia and has ordered the Siberian Soviets to organise detachments of Red Guards to resist the Japanese.

Plotting of German Agents Unchecked.

LAHORE, April 9.
LONDON, April 6th.—The "Times" Peking correspondent states that General Semenov is now well equipped but the opposing forces have now increased and he is now unable to advance without risk of defeat. The Bolsheviks dominate Eastern Siberia. Life is insecure, trade and enterprise are being stifled. There is nothing to check the plotting of German agents in Siberia. The Russians politically distraught need the stiffening influence of foreigners to encourage them to co-ordinate their efforts. A mere handful of Japanese, British, French, Americans, and Chinese would not suffice.—("C. & M. Gazette cable.")

Mesopotamia

THE EUPHRATES VICTORY.

Imposing List of Booty.

Warm Tribute to British Airmen.

LONDON, April 8.
Reuter's special correspondent in Mesopotamia wiring from Khan Baghdad on the 30th. March says:—The pursuit by armoured cars was pushed yesterday 76 miles up stream of Anah and more stragglers were brought in. The charred remains of looks and papers at Haditha and Anah bore unmistakable testimony to a hasty flight and to the inability of the enemy to carry away his records. The most important booty was the ammunition dumps found at Haditha and Anah. The Haditha dump and captures of ammunition on the battlefield comprised 22 million rounds of small arm ammunition and 2,000 rounds of gun ammunition. To-day we fired the Anah dump, and there was a most impressive conflagration. The greater quantity of this ammunition was stored in a large open area. This resulted a vast column of smoke and flame. There was another dump in a cave which, when fired

repulsed flame across a river 80 yards from the ground of the cave vomiting shells. Between the departure of the Turks and the arrival of the British, the townspeople fell out over the loot and there were a number of casualties. The latest list of captures since the 25th. March include 5,235 prisoners, including 211 officers and 18 Germans, 12 guns, excluding 2 mountain guns captured 10th March, 47 machine-guns, 2,590 rifles, 3 wireless sets, 750 animals, and 3 launchers; also searchlights many wagons, carts, and native craft and much other war material. Our total casualties were only 57, including killed, wounded, and missing. The main credit of the operations, apart from their inception, is due to the extraordinary endurance and rapidity of movement of our troops. Our infantry were marching two days and two nights with little or no sleep and fighting all day and part of two nights. The cavalry covered something like 90 miles in the first two days' operations, and armoured cars covered a distance of 170 miles apart from detours made between Hit and the further point of pursuit beyond Anah. In success of the pursuit and the raid on Anah, by which we completed the demolition of the enemy's war material on the Euphrates front was largely due to the good work of our airmen. Our aeroplanes were ubiquitous. In contact work, registering, bombing, and reconnaissance, they worked smoothly and without a hitch and by the intelligence they brought in, we knew exactly what we had to meet.

Central Powers

Allied Raid on Cologne.

Heavy Casualties.

LONDON, April 9. A Biele telegram states that 248 were killed in the British air raid on Cologne. Half of the victims were soldiers in a troop-train which was ready to start for the West-Front. The raid caused the greatest panic.

A Zeppelin Destroyed.

By a British Warship.

LONDON, April 9. COPENHAGEN.—A telegram from Stavanger reports that a British warship destroyed a zeppelin off Jaederen.

Palestine Front

British in Palestine.

Arabs Greatly Impressed.

LONDON, April 9. Reuter's correspondent at Headquarters in Palestine wires: Our brilliant raid on the Hedjaz railway at Amman has greatly impressed the Arab population, east of Jordan. If anything further were needed to convince them of the hopelessness of the Turkish cause, the weak and futile resistance of the Turk and Germans after they had failed to prevent the closing of the Jordan should do so. The Wady Nimrin by which we advance on the Beesit is a narrow defile, where a few mined men could hold an army, but the enemy's two attempts at a rear-guard action barely checked the rapidity of our advance. At Tafil, farther south, where the Turkish garrison was defeated by Hedjaz troops who afterwards were driven out by enemy reinforcements, the Turks mercilessly massacred a large population because they suspected it of sympathising with the Arab of Hedjaz.

Morocco

Germans in Morocco.

Anarchy and Murder Preached.

LONDON, April 9. A telegram to the 'Times' from Tangier states that the Germans, with an Arabic printing press at Barcelona, have been spreading anarchy and murder in Morocco and enlisting Rifis in the Spanish zone to fight the French. These mercenaries are commanded by Germans and are supplied with an abundance of smuggled arms and ammunition, including bombs of the latest type landed by submarines and fishing boats from the Canaries. Only the energy of the French forces and the ability of General Lyautey prevented a revolt in the interior. The Germans recently flooded tribes with leaflets, inciting them to the assassination of General Lyautey "in the name of God."

Proposals to Tribal Leaders.

LONDON, April 9. A telegram, to the 'Times' from Tangier, states that the Germans in Morocco made proposals to Kaisuli and other Tribal leaders, in the event of a German victory in France, to rise in revolt and massacre Allied subjects, declare the independence of Morocco, and nominate a Pro-German as Sultan.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Calcutta

Fatal Motor Accident.

DACCA, April 9. The death took place on Friday evening, under tragic circumstances, of Mr. C. B. Lines, Executive Engineer, Dacca Division. Mr. Lines, with his child aged 4 years, had been out for a ride on his motor bike at Ramna, when his machine collided with the carriage of Miss. Needham. Mr. Lines with his child was thrown off the machine. The fall resulted in a severe fracture of the skull and ended in Mr. Lines's death.

The child received some bruises but is alive. Funeral with military honours took place on Saturday evening. Officials both Indian and European having attended and flags were flown at a mark of respect.

A Cyclone and Serious Consequences.

CALCUTTA, April 9.

A cyclone passed over Nilkamal and Istantala Chars, two Islands in Chandpur subdivision on Sunday. It is reported that a large number of houses collapsed, causing the death of thirteen persons. Several injured persons have arrived at Chandpur.

Burma

Director of Public Instruction.

Mr. Mark Hunter Appointed

Rangoon Gazette's Comment.

RANGOON, April 9.

The "Rangoon Gazette" to-day says: The news from Madras that Mr. Mark Hunter is to supersede Mr. Cooke as Director of Public Instruction will come as a very unwelcome surprise not only to the official world but to the community generally. It is most unfortunate that Sir Reginald Craddock's first appointment to headship of a department should have been that of an outsider. Mr. Mark Hunter of course is a very capable educationalist who has done excellent work in Madras, but what necessity was there for bringing in a stranger? For the last few years we have been free from alien invasions. This recrudescence to the idea which Sir Herbert White fostered that no Burma officer was fit for highest posts, is all the more distressing. Importations discourage their zeal. When Mr. Sharp visited Burma, he expressed to many his astonishment at the profound difference in social conditions between Burma and India. Yet Mr. Mark Hunter within three years of retirement after distinguished career as professor, not administrator, is expected to be able to grasp new conditions and to meet the new needs more efficiently than the man who has spent 20 years in the country. In our opinion the appointment if proceeded with will throw back progress of education by a number of years which have still to elapse before Mr. Mark Hunter retires. For the thing to be otherwise Mr. Hunter would have to be a second Erasmus.

Kyaiklat Gaol Rising.

Further Captures

RANGOON, April 9.

In connection with Kyaiklat gaol rising, three more escaped prisoners have been captured and two rifles together with Rs. 1800 of the loot from the Treasury. The remaining 23 out of the 39, are now encircled in a dense jungle and their capture is easily a matter of days. A departmental enquiry is being made at Kyaiklat.

Punjab

Lahore Conspiracy Case.

The Recapture of Convicts.

LAHORE, April 9.

Six more of the eighteen convicts sentenced in the Lahore Conspiracy cases who escaped from Mczariabagh Central Jail on the 9th March have been recaptured. Five still remain at large.

South India

In Aid of Female Education.

TRIVANDRUM, April 9.

Sreemathi Narayani Pillai Chempakakutti Amma of Arappura Veedu, Thampoor, Trivandrum, has offered a sum of Rs. 5,000 as capital for a scholarship to be awarded, to poor deserving Nair girls of the local Maharaja's college to maintain them at school from the third form upwards. The scholarship will be called "The Thangamma Memorial Scholarship" in memory of her deceased granddaughter, Sreemathi G. Thangamma, wife of Mr. K. Parameswaram Pillai, B.A., B.L., High Court Vakil, who had her whole education in this institution. Two thousand rupees out of the five thousand offered, has already been placed at the disposal of the Lady Principal and other arrangements have been made to start the scholarships immediately.

Coimbatore Water-Supply Schemes.

Chief Engineer's Proposals Accepted.

COIMBATORE, April 9.

The Government of Madras have accepted the proposal of the Chief Engineer of a combined water supply and hydro electric scheme for Sriveni river for supplying Coimbatore and Pedanur with water and electric power, the cost of which approximately amounting to forty-nine lakhs.

Brief Telegrams.

The Sessions Judge of Allahabad delivered judgment to-day in the case in which Nazim Hussain, a police constable was charged with attempted murder of Mr. W. Godfrey by stabbing him in the back as he was seated on a bench in Alfred Park. The Judge found the accused guilty and sentenced him to five years rigorous imprisonment.

The Allahabad High Court has confirmed the sentence of six months rigorous imprisonment and fine passed on Hartans Lal, a member of the District Board of Banti who was asked to collect subscriptions for war loan and misappropriated certain items collected by him.

Mr. H. G. Smith, Sessions Judge on special duty in Jaunpur, has been engaged for some time in hearing cases which arose out of Bakrid riot at Chirauli in the course of which five Golas received hurt and houses of some Mahomedans were looted. It is alleged by the prosecution that about three to four thousand Hindus took part in the riots and they did not disperse till the police opened fire, as a result of which some persons received fatal injuries. There are over one hundred accused and the case is likely to last some time.

చెన్న రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సభ్యులు.

ఆంధ్ర, చిత్రాపురి అసంతృప్తము బట్టించుచున్నందున చెన్న రాష్ట్రమున జేరుటయే యుక్తమని కేశవపిల్ల గారు జేయవలసిన నూతన చిత్రముగా నున్నది. వీరి యుద్ధము లగోచరములు. వీరు జేయు కృషి జాతీయోద్ధమమును ప్రతిఘటించు చున్నది. వీరి కేశవపిల్లగారు నిర్మణ్యమున మూలభేదము జేయుటకు పనియొగించుచున్నది. వీరు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిలలో నొక్కరయ్య కృతరీతిగా కృషి జేయుట ధర్మమునకు విరుద్ధము. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మేర్పడినచో కేశవపిల్లగారు పాలకుని వారి యుద్ధముగా బోలును. ఆంధ్రోద్ధమము జాతీయోద్ధమమున పిల్లగారు గ్రహించకుండుటమిగుల శోచనీయము. పిల్లగారు జేరే భక్తుల పుష్ప దీప్తివాదలను గలుపుటకు తె కాంగ్రెసువారు ప్రత్యేకాంధ్ర జాతీయ సభోపసంఘము నొసంగింపవలయు ప్రతిఘటించి జయమునొందిన సమంజసముగా నుండెడిది. ఇప్పుడు పిల్లగారు జాతీయసభా కార్యదర్శిలలో నొక్కరుగా నుండ వలసిన కారణంబున ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సభ్యులను నుముఖులైన గవలయు. తనవో కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకులై ఆంధ్రుల వాంఛలను సరోధించవలయు. ఆంధ్రసాధులారా! పిల్లగారు జేయు ఈ పట్టును విడనాడదు. ఇట్టి పిషమమున నయందు మన ముదాసీనత పోయి మిగుల శోచనీయము. మనకు అన్యూల సహాయము వెంటనే అబ్బుట మామూల సరము. మన సకల వ్యవస్థ క్షయం కృత్యమునై నాధారపడి యుండవలయును. అదయే ధిల సహజతనము. మన వాంఛానివృత్తికై వెంటనే అన్యూరాష్ట్రములకు కొందరు కలయగవలయును. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సర్వపరిపాలన ననుభవించుటకు నాధనమని ఆసక్తు హిమాలయపర్వతము మారు ప్రాగిం చ వలయు. ఆంగ్ల దైనిక పత్రిక ఆచిరికాలము లో పెలు పదిటను దగిన కృషి గలుపవలయును. ఆంధ్రుల కొరకు యెలు దేరవలయును. ఆంధ్రగంధి బయలు దేరవలయును. వెయ్యిల ఆంధ్రోద్యమంతయు దేశ సేవకులవేసి నడిపింపుమె యున్నదని దేశమునకు ఎలుగై తి చాటవలయును. కష్టములు వీరుటకు కష్టముల ననుభవించుటయే నాధనమని మహాత్మాగంధి గారి హితవాక్యమును స్మరణకు దెచ్చుకొనవలయును. చిత్రాపురి అసంతృప్తము బట్టించుచున్న రాష్ట్రములు లవ సరజ్ఞాసభలను జరిపి జాతీయసభోపసంఘముల నేర్పరచవలయును. వానిని యాంధ్రజాతీయసభోపసంఘమునకు కాలుగా జేర్చవలయును. ఈవత్సర మాంధ్రోద్యమసభయు ఆంధ్రోరాష్ట్రజాతీయసభయు యీ మూడు జిల్లాలలో నెచ్చట నైన జరుపవలయు. ఈసభలయందు స్వపరిపాలనా తీర్మానమునందు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర తీర్మానమును జేర్చి యది కాంగ్రెసువారి కంపవలయు. అంతటివో తృప్తినిందక ఆవసరజాతీయసభసభను ఆంధ్రోద్యమమునకు జంపి ఆంగ్ల దేశము నకంపు రాయవారమునందు రాష్ట్రసేధాంతమును జేర్చుట జేయవలయును. ఈలోపుగా పిల్లగారు వలస వుండుట వారకరిద్దు ద ప్రపంచములలో బయలు దేవలయును. ఆంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడినచో బహుశః చెన్న పట్టణముగూడ కలిపియే విధించెదరు. అట్టి నూతనము మాంధ్రుల గారు వచ్చినప్పుడు కొన్ని కష్టములు. కనుక ప్రధానగరము చెన్న పట్టణము కాచును. అంతికానివో మనకు గట్టు పెద్దకష్టము లేదుమొదలు. అని యావిధముగా యొక విధమైన సలహాతో కృషి సన్నిహి ప్రపంచ భావనాన్యూలై యున్న సామాన్య ప్రజలు రాష్ట్రసేధాంతము గట్టిగా నంగీకరించెదరని నాకు నమ్మకగలదు. ఇదియే మన విద్యుత్ కథర్మము. ఈ మహాత్మాగ్రహమును మంచి నిర్ణయ తతో నిర్వహించినచో మనగవ్యుష్ఠానము బహుచేరువలసినది. మననాయకులు కృషి సన్నిహి ప్రతిఘటించి నిరోధము చే మనకు గలిగిన యుత్సాహము అచిర కాలములో రాష్ట్రసేధాంతమునకు సాధనముగా గలవ.

దగ్గిరాల. చింతమనేని భావయ్య.

గుంటూరు జిల్లా తెలంగాణ తాలూకా పెరవలి గ్రామము నందలి చెరువు బుచ్చిరామయ్యగారి భార్య ఆమె భర్తసోయిన వెనుక చాలధనమును పోషింపబడినది. ఆమె భర్తసోయినచిన్నవయసులో ఆమె భర్త ఎకరముల భూమి యుచ్చి గ్రామమునందె సొంతదగ్గి పొరుగులను నెలకొల్పెను. ఆమె భర్తసోయినచిన్నవయసులో ఆమె భర్త ఎకరముల భూమి యుచ్చి గ్రామమునందె సొంతదగ్గి పొరుగులను నెలకొల్పెను. ఆమె భర్తసోయినచిన్నవయసులో ఆమె భర్త ఎకరముల భూమి యుచ్చి గ్రామమునందె సొంతదగ్గి పొరుగులను నెలకొల్పెను.

(ఒకని లేఖనుని యొద్దనుండి)

అంగ్లేయభావ యెందుకు రాష్ట్రీయభావ కాదు? అంగ్లేయభావభారము ప్రజలైన వేసినదనియే? అంగ్లేయభావయొచ్చితవలన మాభావ యెట్లు అజగద్రొక్కబడెను మాస్వభావయెట్లు కంగారయ్యెను? అను ప్రశ్నలకు సేమభాగలే పూను, బ్రోచ్ పట్టణముల దిచ్చియుండిన యువన్యాసములందు సమాధానించి యున్నాను. కాన అది మరల నిక్కడ ప్రకటించదలసలేదు. ఈరెండువ్యాఖ్యానములనుండి భావనను బంధమును భాగములను ఇందుతో పరిశ్చయపరచుకొని ప్రకటించెదను. ఈవిషయమందు భేదాభేదములు లేవు. మనకవి శరరమీంద్రజాధికారులు, విద్యుదీనీ సెంటు, లోకమాస్వలీలకు

ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
నాటకరంగ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

నాల్గవ కృష్ణామండల సమాకారసభ.

అయ్యో, నాల్గవ కృష్ణామండల సమాకారసభ గుడివాడ నుండి (ఏప్రిల్ 20 వ తేదీన) గాక, ఏప్రిల్ 21వ తేదీన జరిగినట్లు మార్చబడినది.

గుడివాడ. గూడూరి రామచంద్రరావు.

జాతీయ విద్యార్థిసభ.

అయ్యో, జాతీయ విద్యార్థిసభ కోరుతూ ఈయనకు మనకై ప్రతిపక్షములను క్రింది విలాసమునకు వెంటనే వ్రాయవలెను.

నందగిరి వేంకటరమణయ్య.

ప్రతిపక్షము కాకినాడ.

ఆర్యవైశ్యసభ.

అయ్యో, శ్రీ కాశీకన్యకాపరమేశ్వరీ ఆర్యవైశ్య ఆస్తు దాన సమాజము 2-వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు యాత్రావాగిగా వచ్చియున్న హిందూపురం గ్రామపాత్రవ్యులగు మాఖం నుబ్బయ్యశ్రేష్ఠిగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఆర్యవైశ్య సభ జరిగినది.

కాశీ, ఏప్రిల్ 3. డి. రామబ్రహ్మయ్య.

క్రొత్త పాఠశాల.

అయ్యో, 6-వ తేదీ శనివారం యుదయం 9 గంటలకు గుంటూరుజిల్లా విజాపట్నము గ్రామమున బోయర్ కేంద్రపాఠశాల స్థాపన అసెంబ్లీ ఇన్వెక్షన్ ఎ. రామస్వామిశాస్త్రిగారిచే బాధ్యత వైకృష్ణ కొల్లిపర శేషవారం గారి కృపాను 20 మంది విద్యార్థులతో స్థాపించబడినది తెలియజేయుట కేంద్రయు సంకల్పించుచున్నాము.

విజాపట్నం. కార్యదర్శి.

“జాతీయ విద్యార్థిసభ సంఘము”

అయ్యో, కాశీకన్యకాపరమేశ్వరీ, యానెల 8-వ తేదీన తిరుపతి స్వదేశీయ విద్యార్థిసభ (వెనెడెంటు గాగన, నాగపూడి కృష్ణస్వామయ్య, బి. ఏ. గారు, సెకండుక్రికెటు వారి ఆధ్వర్యము క్రిందజరిగిన సభలో “జాతీయవిద్యార్థిసభ” గురించి యుద్ధవివరించిరి. మూడు 800 శుభాంశు చేరిరి. ఆర్. వి. వేంటు వెరమాశ్రావణంగాని ఆధ్వర్యముగను, ఆర్. కె. వి. వెరమాశ్రావణబహదూర్ వారు ఉపాధ్యక్షులుగను, టి. ఆర్. శాస్త్రిగారు ప్రధానకార్యదర్శిగను, గుంటూరు చంద్రమాలిగారు సహాయ కార్యదర్శిగను, కవి వెంకటాచల కృష్ణశాస్త్రిగారు కోశాధిపతిగను నొక యుద్ధసంఘ మేల్పరచబడినది. 4-వ తేదీ కాశీకన్యకాపరమేశ్వరీ సమావేశము వారు బహదూర్ వారి పేరుతో యచ్చట సయితముక కమిటీని స్థాపించిరి. నిధికి వసూలుచేయుటకు అనగా 7 వ తారీఖు మొదలు 15-వ తారీఖువరకు వలయు ప్రయత్నములు జరిగినవి.

పురవాసి.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము

అయ్యో, గంజాంజిల్లాలోని పాఠశాలలో జరుగుచున్న రీక్రియేషన్ పుస్తకములలో నొకదానిని గురించి గ్రాంథిక తెలుగు విద్యార్థి వ్యాసము (వ్రాయు ప్రార్థనలు). (1) మన చరిత్రము. మొదటి మూడు సంపుటలు మాత్రము. (2) చిత్రనీయ వాటకము. (3) విజయనగర సామ్రాజ్యము (నవల)

ఉత్తర వ్యాసము (వ్రాసిన విద్యార్థికి యా 5-0-0 విలువగల తెలుగుపుస్తకములొక్కొక్కటి వాసులగు పింగళికుటుంబ రావు పంతులుగారు బహుమానముగ నిచ్చును.

ప్రతివ్యాసము 15-6-1918 తేదీకి గాత్రగా శత్రువు రములోని ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సభ సభ్యులగు కార్యదర్శిగారికి జేరులాగున పంప బడవలయును. ప్రతివ్యాసమును విద్యార్థి నడుపు చుండు పాఠశాలలోని యువాధ్యక్షులు నెవ్వరైన భృష్ట పర్వ కలయగును. వ్యాసము ముగ్గురు పండితులచే బరికి లింప బడి జూరై ముగియునాలోపుగా తీర్మానింప బడును.

పి. వి. రాజగోపాలరావు.

కార్యదర్శి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము, శత్రువురం.

తెనాలిసంగీత సేవనల్ ధియేటరు.

అయ్యో, ఈ సుప్రసిద్ధనాటక సంఘమువారు తెనాలిలోని పోటీపరిక్షలందు జయముంది బహుమాన మందియున్నారు. వీరు స్వీయదినమున కొక ప్రదర్శన మిచ్చి తద్వారా 100-0-0 లు స్వీయదినసమాజమువారికి యిచ్చియున్నారు. కొంత కాలమీ సంగఘమువారు కొంతదిన మిచ్చట యున్నత పాఠశాల హైస్కూలునకు యిచ్చుచుండిరి. భగ్యకార్యముల గట్ట వీరెప్పుడును ముందంజ వేయుచున్నారు. జాతీయవిద్యార్థిసభములో (అనగా) ది 13-4-18 తేదీరాత్రి యానాటక సంఘమువారు శ్రీ బలిశేఖర్ లక్ష్మీకాంతకవిగారిచే రచింపబడిన “సత్యహరిశ్చంద్రనాటకము”ను ప్రదర్శించి తద్వారా వార్షికోదిన భవమును జాతీయవిద్యార్థిసభమున కొసగుటకు వారు సంపాదించుచున్నారని నొప్పుకొనినందునకు మూనాటక సంఘము వారి కేంద్రము గృహజ్ఞులు. ఈ ప్రదర్శనము నకు ముట్టుపట్టుగానుములలోని జనులందఱుకూడ వచ్చి తమూలమున జాతీయవిద్యార్థిసభకి తోడ్పాటుచేయవలెనని నమ్ముచున్నాము.

తెనాలి. వెన్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహం.

శైవబ్రాహ్మణ మహాజనసభ.

అయ్యో, ఈ సంవత్సరము శైవబ్రాహ్మణ మహాజన సభ గంజాంజిల్లా జేవీడియందు రాజోపు మేనెల 22 తేదీనండి జరుగ నిశ్చయింపబడి పనులు జరుగుచున్నవి. ఆహ్వాన సంఘ మేర్పడినది. శ్రీజేవీడి జమీన్దారు ఇజ్జతాసార్ శ్రీకంఠగూరు బాల నూర్యప్రసాదరావుబహద్రువారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగను, బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి సుబ్బేశలింగవధానులుగారు ఉపాధ్యక్షులుగను ఇవటూరి గౌరీపతిపంతులుగారు కార్యదర్శిగను, ఇవటూరి అప్పల నరసయ్యపంతులుగారు ఉత్తర ప్రత్యుత్తర కార్యదర్శిగను ఆరికేపుల వీరభద్రరావు పంతులుగారు సహాయ కార్యదర్శిగను నెన్నుకొనబడిరి. నిష్పాణి రామకృష్ణరావుపంతులుగారు కార్యనిర్వాహకులుగను నియమితులైరి. సభామంటపము జేవీడిపురమందలి నుండగోదావరవనమున నిర్మింపబడుచున్నది. బసలకు వలయు నేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. శైవబ్రాహ్మణ మహాజనులు ఈ శైవసభా కార్యనిర్వాహకులతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవలయునని ఉత్తర ప్రత్యుత్తర కార్యదర్శి యగు ఇవటూరి అప్పల నరసయ్యపంతులుగారి పేరను గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా, జేవీడి అని వ్రాయ ప్రార్థితులు. జేవీడియందు తపాలాఫీసు కలదు.

కార్యదర్శి. ఇవటూరి గౌరీకతి,

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ

అయ్యో, ఆంధ్రదేశమునందు నూతనముగ నుద్ధరించిన యుద్ధములలో గ్రంథాలయోద్యమము ప్రాముఖ్యము న హించు చున్నది. శైవవాక్యమునందున్న ఆంధ్రమహాశయుల మనంబుల నాకర్షించు చున్నది. ప్రతి సంవత్సరమును మండలిక సభలు ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహించుచున్నవి. క్రిందటి సంవత్సరము వారు గ్రామమునందు మేనెలలో ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ నిర్వహించుగ నిర్వహించు బడినది. ఈ సంవత్సరము శైవభాష పట్టణవాసు లీ సభను నాహ్వానము చేసిరి. కాని యంతివరకు పురవాసు తెనాలి ఈ విషయమై శ్రద్ధ వహించు చున్నట్లు గన్పట్టును. రాజోపు సభను గురించి ప్రతికలయగు నొక పంక్తియొనను గావచ్చుట లేదు. రాజగోపు సభలముందర గ్రంథాలయ సభ సరిగణింపదగినదా యని తృప్తికరమిచ్చుచున్న గన్పట్టుచున్నది. కానియెడల నింతకంటెనీ సభాసమావేశమును గురించియుదాసినభావము నహించుటకు గారణము దురూహ్యము. విశాఖపట్టణవాసులారా! ఇక నైనను కాలయాపనను గానింపక వెంటనే ఆధ్వర్యని నియమింపుడు. సభ మేనెలలో జరుగవలసి యున్నది. ఇంకను నిర్లక్ష్యము వహింపక చేయవలసిన పని వెంటనే ప్రారంభింపుడు. సభాసమావేశమునకు సన్నాహములు వెంటనే సమకూర్చుడు. ఏతేదీలను సభజననకునో ప్రతినిధులందు ప్రకటింపుడు. మీపట్టణమునందు వ్యాసము ప్రబలియున్న యెడల మీమండలమున నేపట్టణమునందైనను సభజననవచ్చును. కాని యెడో నెవరైన విముఖత్వమును చాల్చుకును. వెంటనే మీవిద్యుక్తమును నిర్వహించుటకు గడంగి జేయుట కృతజ్ఞతకు వాత్రులగుదురు గాక!

రాజనహేంద్రవరము. ఆ. రామచంద్రరావు.

శైవమహాసభాసమాధ్యక్షులగు ఇజ్జతాసార్ శ్రీకంఠగూరు బాలనూర్యప్రసాదరావు బహద్రువారు గంజాంజిల్లా జేవీడియందు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఈ సంవత్సరము జేవీడియందు కాశీయైక్తి సంవత్సర వైశాఖ శుక్ల (తే 22-5-18) నుండి జరుప నిశ్చితమయిన శైవబ్రాహ్మణ మహాజన సభకు శైవబ్రాహ్మణ మహాజనులందరు రాబ్రాధితులు. అనేక మంది శైవబ్రాహ్మణ మహాజనుల వైవిలాసములు మాకు తెలియదు. వారికి స్వాగతలేఖల నంప వీలులేకుండెందుకు మిగుల జింతించుచు అట్టివారందఱును లోపమును మన్నించి దయచేసి సభ నలంకరించి నమ్మ గృహాధ్యక్ష నొనర్చురు గాక యని ప్రార్థించు చున్నాము. కొందరు శైవ బ్రాహ్మణ మహాజనులు కలకత్తా, ఖర్షపురము, నైజామురాజ్యము మొదలగు దూరప్రదేశములనుండి యున్నారని విందును. అట్టివారందఱును ప్రత్యేక స్వాగత పత్రములవలన మా లోపమును మన్నించి సభకుదయచేయ బ్రార్థితులు. శక్తివందనలేక వలయు సౌకర్యములను, దయచేయు శైవ బ్రాహ్మణ మహాజనుల కనుగ్గు సంసిద్ధులముగ నుండును. ఇది మతసంఘకార్యము గాన చదువరులగు శైవబ్రాహ్మణ మహాజనులందరు దయతో నభిమానము వహించి తేవుక దయచేయుదురుగాక!

ప్రకటన.

దరికిడివిజ్జా కురిచెపకాపురస్తుడు తెలులెబ్బా చెంచయ్య ఆస్తికి తనకు వాస్తుసర్దిశి కేట్ యిప్పించవలసినదిగా ఆయన భార్య చెంచయ్య కనిగిరి డి. మునసుకొట్టు ఫయిల్ 1918 సం॥ం నెం 4 రుమ్మ బరిజనల్ పిటిషన్ దాఖలుచేసి కొన్నండుకు 1918 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 26 వ తేదీకి వాయిదా జేసియున్నాడు ఎకకియనా ఆక్షేపణ యున్న యెడల, వాయిదాబోజున కొన్నండుకో మనవిచేసుకోవలెను. 6-4-18, } J. Adinarayanaiya, కనిగిరి. } II49 Pleader.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు.

- (1) కొరుక్కుపేట బట్టారి స్ట్రెంగు రోడ్డులలో గల నై యిట్ సాయిల్ రిబ్బిన్ డిపోలనుండి సుడిగాడు ఎరుల డిపోనుండి ఎటుపు పేడను సీసెడి హక్కుకుగాను, కంట్రాక్టులు హక్కుచాన్ రిప్పన్ బిల్లింగునందు 1918 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పబ్లికు వలములో మరల అమ్మబడును.
 - (2) పాటకు నాదలచిన వారు పాట కాలము నందు ప్రతివైయిట్ సాయిల్ డిపోకు రు. 250, ఎరుల డిపోకు రు. 10 కట్టవలెను.
 - (3) పాటలో ఉత్తర లయినవారు రెండుమాసముల వాయిదాలకు చాలినంత సొమ్మును ధరావత్తు వట్టవలెను.
- మద్రాసు కార్పొరేషన్ } డి. సి. మొలోనీ, పాల్కుడిపాట్లమెంటు } ఐ. సి. ఎన్. కార్పొరేషన్ సెక్రె. } వెనెడెంటు. 6-4-18.

స్టోరత్ ఆయిల్

పుష్కములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తెలునా నె సుమాను 25 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమ మార్కు పుష్కార్ ఫిరీడు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

డెజ్ 1-కి 9 రూపాయలు.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,

91, Upper Circular Road, CALCUTTA.

308

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra &
Madras Swadeshi Stores

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానచాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలపునం తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయించు చుండుటవలన కలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము.	వెల 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	" " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుఫాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-8-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సిసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపా 6, తంబుకెట్టి పిథి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి

సావంతుని వనోపధిసారసవర్ణితా

అకర్మకృత్య రక్తమువలన బలించు జాడ్యములకు కీటమువంటి వుండు. వయస్సును, మచ్చలను, గండమాలలను తొలగించు, ప్రాంతోష్ణమును అన్ని నిధులవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన ౨ క్షతుప్రకారము (28)

ఇది మిక్కిలి శక్తివంతమైనది. సహజమైన మధ్యస్థమైన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. పరిమళించుచు పొయ్యివంటములకు, మలబద్ధమును తొలగించుచును పొన్నలను పోగొట్టి రక్తమును కుశ్రవమును సువాసనమును గలుగజేయును. 16 కోణాలవలన వుండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డితో అమృతమును.

ప్రాప్తెటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనానవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

ఇది తేలికవంటి అపూర్వము విరచితము.
వెల 0-1-0 టాన్సుల బుడ్డికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీమంతుల కట్టమంచి వాడలింగారెడ్డి వారిచే
ప్రారంభించబడి. వెల 0-4-0 టాన్సుల బుడ్డికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి పిథి, మదరాసు

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయెడల చేయవలసిన తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండు చేయనది వెలక్కటియే.

వెయిలెన్ డెవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని సం తెనలకు కప్పులకును నువ్వుమోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపలువారు పల్లికు వర్షువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండును.

వెల రూ. 56-0-0

సాత్ ఏంజిల్లు:—ది సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

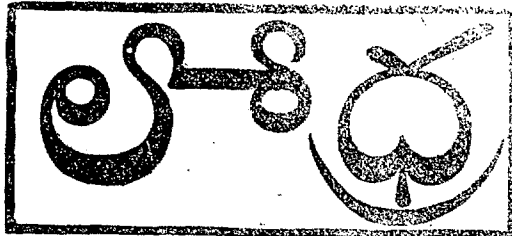
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

889

మదరాసు

వై కామెర్సెయిజు గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

గర్భాశయ నోగనివారితో:— శ్రీమంతుల గలుగు యుతుశాల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెల జాన్తి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమంతుల వ్యాధులను తుడుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8.0.0.

చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అతీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, సుఖసంతకములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని సుఖమునకు తీజునును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8.0.0.

చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి

బుడ్డి 1-8 రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎకుంజూరు, మద్రాస్.

166

ప్రాంచి:— 9, బందగు పిథి, మద్రాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులచారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రం నిష్పన్నైనను పరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునను అక్షులతోలది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మూత్రమే శక్తి; నిర్మల, నిలోత్పల, మలినాశ్లేష్, గోపా, శ్రీధి, విరెండే, హస్తాస్థికా, మున్నగు ప్రతీకములవారు కూడ సీ సిద్ధావధమును, ఈ పాత్రా గించుచున్నారు.

మహాభాగం "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మూత్రం సీసా మీ యింటు నున్న మెడల, చూటికీ శైవ్యుల సమయమును, విశీలించి, మొర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతనాతము, అతీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజహినోపి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనిటినుండి గలుగు వికారము, చిన్నబిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియూ ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధావధుక సేవనచే వాస్తవ్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో నశియెట్టిన చిన్నబిడ్డల మహాభాగం కనబడును. తిన్నాటక మూత్రకలకుంచెయి యావధములు తయారు చేయచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార శుభతులు; ప్రతి సీసా కుంటుకు ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

ఇది పాశ్చాత్యులకు, ప్రతిసీసాలో మాత్రము ఉండును. కేరళమాత్రమున సీసా 4 అణాలు, చక్కెర.

5 సీసాల మాత్రముల తేల్చింపకొనవలయును. అప్పుడొకేయొక రూ 1-8-0

12 సీసాల మాత్రముల కొనిన 2-12-0

20 సీసాల మాత్రముల కొనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మానక అమృతము. సీసా సిద్ధావధములు కొరకు.

నివాసము:—శ్రీ సీతారావుల వైద్యశాల, మైసూరు

